

•• KNIHA DRUHÁ ••

ZRADNÉ SRDCE

KRONIKY POZOSTALÝCH

COO
BOO

MARY E. PEARSONOVÁ

Zradné srdce

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.cooboo.sk
www.albatrosmedia.sk

Mary E. Pearsonová
Zradné srdce – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA** a.s.

•• KNIHA DRUHÁ ••

ZRADNÉ SRDCE

KRONIKY POZOSTALÝCH

MARY E. PEARSONOVÁ

COO
BOO

*Kate Farrellovekovej,
mojej priateľke a redaktorky,
ktorá je Siarrah najvyššieho rádu*

Jej slzy putujú s vetrom.

Volá na mňa,
a ja môžem iba zašepkať,
si silná.

Silnejšia ako tvoja bolesť,
silnejšia ako tvoj žiaľ.

Silnejšia než oni.

Gaudrelina posledná vôľa

PRVÁ KAPITOLA

Jediný rýchly čin.

Myslela som, že to bude stačiť.

Nôž do brucha.

Pevný, dobre odhadnutý švih zápästím.

Ibaže keď ma Venda prehltna, keď sa okolo mňa zovreli jej pokrivené hradby a zhŕkli stovky zvedavých tvárí, keď som za sebou počula rachotenie reťazí a keď ma most, dvíhajúci sa mi za chrbtom, odrezal od zvyšku sveta, vedela som, že musím konať s istotou.

Bez jedinej chybičky.

Bude si to vyžadovať množstvo činov, nielen jediný. Každý krok starostlivo zvážiť. Bude treba vysloviť lži. Získať si dôveru. Prekročiť hranice odporu. Pospletať všetko trpezlivo dovedna. A trpezlivosť nie je mojou silnou stránkou.

Zo všetkého najskôr som musela vymyslieť, ako zabrániť svojmu srdcu, aby mi divoko bilo v hrudi. Chytiť dych. Pôsobiť pokojným dojmom. Strach je pre vlkov to isté ako krvavá stopa. Zvedavci sa sťahovali bližšie, zízali na mňa s pootvorenými ústami, ktoré odhaľovali pokazené zuby. Tvárili sa pobavené, alebo pohŕdavo?

A potom to šramotenie lebiek. Davom znelo hrkotanie suchých kostí, ako sa všetci snažili získať čo najlepší výhľad, tlačili sa bližšie ku mne a na opaskoch sa im pritom pohojďovali šnúry s vysušenými lebkami, stehennými kosťami a zubami. Chceli vidieť mňa. A Rafeho.

Vedela som, že kráča v okovách niekde za mnou na konci karavány. Obaja sme boli zajatcami – vo Vende, ktorá zajatcov neberie. Aspoň predtým nikdy nebrala. Neboli sme iba objektmi zvedavosti. Boli sme nepriatelia, ktorých dosiaľ nevideli. A presne tým boli aj oni pre mňa.

Míňali sme nekonečné trčiace vežičky, vrstvy pokrivených kamených múrov sčernetých od sadzí a staroby, ktoré sa kľukatili ako nejaký špinavý tvor. Mesto vystavané z trosiek a rozmaru. Hukot rieky za mnou sa vzdáľoval.

Sľubujem, vyslobodím nás.

Aj Rafe teraz určite pochybuje, či svoj sľub dokáže dodržať.

Prešli sme cez ďalšie mohutné brány z neopracovaných kameňov, zubaté železné mreže sa pred nami záhadne otvárali, akoby náš príchod niekto očakával. Náš sprievod sa preriedil, ako sa z neho oddeľovali skupiny vojakov, ktoré mierili rôznymi smermi. Ľudia mizli z dohľadu na kľukatých cestách v tieni vysokých múrov. *Chievdar* viedol nás zvyšných ďalej a predo mnou sa pohojďávali vozy s ulúpenou koristou, ako sme kráčali ďalej dovnútra mesta. Je Rafe ešte stále niekde za mnou, alebo ho odvliekli po niektorej z tých krivolakých uličiek inam?

Kaden sa zošuchol zo sedla koňa a kráčal vedľa mňa. „Už sme takmer tam.“

Zmocnila sa ma vlna nevoľnosti. Walther je mŕtvy, pripomenula som si. *Môj brat je mŕtvy*. Nič mi už nemôžu vziať. Okrem Rafeho. Teraz už nemôžem myslieť iba na seba. Týmto sa všetko zmenilo. „Kde je to *tam*?“ spýtala som sa a snažila som sa, aby to znelo pokojne, ale tie slová zo mňa vyleteli zachrípnuto a neisto.

„Náš cieľ je Svätyňa. Niečo ako náš dvor. Miesto, kde sa stretávajú vodcovia.“

„A Komizar.“

„Nechaj rozprávať mňa, Lia. Iba tentoraz. Prosím, nepovedz ani slovo.“

Pozrela som sa na Kadenu. Čelusť mal zaťatú, obočie stiahnuté nízko, ako keby ho bolela hlava. Je azda nervózný z toho, že sa má stretnúť so svojim vodcom? Bojí sa toho, čo by som mohla povedať?

Alebo toho, čo spraví Komizar? Bude azda považovať za zradu, že ma Kaden rovno nezabil, ako mu velil rozkaz? Plavé vlasy mu viseli v mastných unavených pramienkoch na plecيا. Tvár mal zafúľanú od špiny a mastnoty. Bolo to už dávno, keď niekto z nás videl naposledy mydlo. Ibaže to bol ten najmenší z našich problémov.

Došli sme k ďalšej bráne, tentoraz vysokej a kovovej s nitmi a štrbinami. Cez ne na nás hľadeli oči. Spoza brány som začula výkriky a mocný zvuk zvonu. Prenikol mi telom, každý jeho úder mi rozochvel zuby.

Zsu viktara. Buď silná. Prinútila som sa zdvihnúť bradu vyššie, takmer akoby mi ju podvihli Reenine prsty. Brána sa pomaly rozdelila na dve polovice a posunula sa dozadu. Umožnila nám vstup na obrovské otvorené priestranstvo, rovnako poničené a bezútešné ako zvyšok mesta. Zo všetkých strán bolo ohraničené hradbami, vežami a ústiami úzkych uličiek, ktoré sa strácali v tieňoch. Nad nami sa kľukatili chodníčky na cimburí, prekrývali sa a spájali.

Chievdar šiel ďalej a vozy sa pohli za ním. Stráže na vnútornom nádvorí pokrikovali na pozdrav a potom šťastne zahíkali pri pohľade na hromady kordov a sediel a ďalších nahádzaných a prepletených kúskov koristi navršenej na vozoch. Bolo to všetko, čo zostalo po mojom bratovi a jeho druhoch. Hrdlo mi zovrelo pri pomyslení, že niekto z tých chlapov už čoskoro bude nosiť Waltherov bandalír a jeho kord.

Prsty sa mi skrútili do dlaní, ale nezostalo mi už ani toľko nechtov, aby som ich mohla zaťať do vlastnej kože. Všetky som ich mala polámané. Stisla som si holé končeky prstov a hrudou mi prenikla ostrá bolesť. Prekvapilo ma to – tá strata nechtov bola v porovnaní s nesmiernosťou všetkých ostatných strát taká zanedbateľná. Bolo to ako posmešný šepot, že už mi nezvýšilo nič, dokonca ani necht, vôbec nič, čím by som sa mohla brániť. Jediné, čo som mala, bolo tajné meno, ktoré mi teraz pripadalo rovnako bezvýznamné ako titul, s ktorým som sa narodila. *Dostoj mu, Lia,* vyzvala som sa v duchu. Ibaže už keď som to v duchu vyslovila, cítila som, ako sa moja sebadôvera rozplýva. Zrazu toho bolo v stávke oveľa viac, ako som si pred niekoľkými hodinami myslela. Moje činy teraz mohli ublížiť aj Rafemu.

Zaznel rozkaz vyložiť tú hanebne získanú korisť a naznášať ju do vnútra. Vokolo nás sa rozbehli chlapci mladší ako Eben s dvojkolesovými kárami, ktoré dotiahli k vozom a začali na ne so strážcami nakladať veci. *Chievdar* a jeho pobočníci zosadli a vyšli sme po schodoch k ústiu dlhej chodby. Chlapci sa náhlili za nami, vliekli vrchovato naložené dvojkolky po rampe pri schodoch a ich chudé ruky sa pod tou ťarchou napínali. Niektoré z vecí na kárah boli ešte stále postriekané krvou.

„Táto cesta vedie do Siene Svätyne,“ oznámil Kaden a ukázal na chlapcov. Áno, bol nervózny. Počula som to v jeho hlase. Ak sa Komizara bojí aj on, akú šancu mám ja?

Zastala som a obzrela som sa. Snažila som sa za zástupom vojakov, ktorí stále prúdili cez bránu, zahliadnuť Rafeho, ale videla som iba Malicha, ktorý kúsok za nami viedol jeho koňa. Zašklábil sa. Jeho tvár ešte niesla stopy po mojom útoku. „Vitaj vo Vende, princezná,“ podpichol ma. „Ručím ti za to, že teraz bude všetko celkom inak.“

Kaden ma obrátil a pridržal ma pri sebe. „Drž sa blízko mňa,“ zašepkal. „Pre svoje vlastné dobro.“

Malich sa zachechtal od radosti nad svojou vyhrážkou, ale ja som vedela, že tentoraz má pravdu. Všetko bude celkom inak. Viac, ako si samotný Malich dokázal predstaviť.

DRUHÁ KAPITOLA

Sieň Svätyne bola len sotva čosi viac ako ponurá putika, hoci rozľahlá. Vošli by sa do nej štyri Berdine krčmy. Páchla rozliatym pivom, vlhkou slamou a bujarosťou. Jej štyri steny lemovali stĺpy a bola osvetlená pochodňami a lampášmi. Vysoký strop bol sčernetý od sadzí. Uprostred stál obrovský, hrubo opracovaný a často používaný drevený stôl. Na ňom aj v mohutných pästiach nad ním trónili cínové poháre.

Vodcovia Vendy.

S Kadenom sme sa držali v tieni pod stĺpmi, zatiaľ čo vodcovia zdravili *chievdara* a jeho pobočníkov bezuzdnými výkrikmi a plieskaním po chrbte. Núkali sa poháre, rozdávali sa prichádzajúcim spolu s výkrikmi, aby niekto priniesol ďalšie pivo. Videla som Ebena, menšieho ako niektorí chlapi, ktorí tu pracovali ako sluhovia, keď zodvihol cínový pohár k perám rovnako ako všetci navrátilci. Kaden ma ochranársky postrčil za svoj chrbát, ale ja som si aj tak ďalej prezerala miestnosť. Snažila som sa zahliadnuť Komizara, aby som bola pripravená na to, čo ma čaká. Niektorí chlapi boli obrovskí ako Griz – aj väčší. A ja som žasla nad tým, aké tvory, ľudské i zvieracie, táto čudesa krajina rodí. Sústredila som pohľad na jedného z nich. Každé slovo zavrčal a prisluhujúci chlapi ho obiehali úctivými obľúkmi, aby si od neho udržiavali bezpečnú vzdialenosť. Napadlo mi, že to bude Komizar, ale videla som, ako sa aj Kadenov pohľad kľže po miestnosti, a po tom statnom hromotíkoví iba ľahostajne prešiel.

„To je Rada miestodržiteľov,“ ozval sa, akoby mi čítal myšlienky. „Vládnu nad provinciami.“

Venda má provincie? A nejakú hierarchiu okrem nájomných zabijakov, nájazdníkov a Komizarovej železnej päste? Miestodržiteľia sa odlišovali od vojakov a sluhov čiernymi kožušinovými pláštikmi na pleciach, ozdobenými bronzovou sponou v tvare vycerených zvieracích zubov. Muži v nich pôsobili ešte mohutnejším a hrozivejším dojmom.

Lomoz sa zmenil na ohlušujúci hurhaj, ktorý sa odrážal od kamenných stien a nepokrytých dlážok. Zvuky tu absorbovala iba kopa slamy v rohu miestnosti. Chlapci postavili káry s koristou pozdĺž jedného radu stĺpov a miestodržiteľia sa vrhli na hromady, dvíhali kordy, poťažkávali ich, zotierali z nich zaschnutú krv do kožených chráničov na svojich predlaktiach. Skúmali ich ako tovar pri stánkoch na trhu. Videla som, ako jeden z nich zodvihol kord s rukoväťou vykladanou červeným jaspisom. Waltherov kord. Noha mi mimovoľne vykročila vpred, ale zarazila som sa a primala sa cúvnuť. *Ešte nie.*

„Počkaj tu,“ zašepkal Kaden a vystúpil z tieňov. Ja som sa prisunula bližšie k stĺpu a snažila sa zorientovať. Videla som tri tmavé chodby, ktoré ústili do Siene, teda okrem tej, po ktorej sme prišli. Kam vedú? Sú strážené rovnako ako tá naša? A čo je najdôležitejšie, vedie niektorá z nich k Rafemu?

„Kde je Komizar?“ spýtal sa Kaden po vendsky. Neoslovil nikoho konkrétneho, jeho hlas sotva prehlušil vravu.

Jeden miestodržiteľ sa otočil, potom ďalší. Sieň náhle stíchla. „Je tu zabijak,“ ozval sa čísi hlas na druhom konci.

Nastala rozpačitá odmlka. Potom jeden z menších miestodržiteľov, zavalitý muž s množstvom ryšavých vrkôčikov, ktoré mu splývali na pleciah, vykročil ku Kadenovi a roztvoril náruč, aby ho privítal doma. Hluk opäť začal silnieť, ale zostával citelne tlmenejším, a ja som sa začudovala, aký vplyv má na nich Kadenova prítomnosť. Pripomenulo mi to Malichovo správanie k nemu počas tej dlhšej cesty cez Cam Lanteux. Z očí mu sálala krvilačnosť, fyzicky na tom boli podobne, a predsa vždy ustúpil, keď prišlo ku konfliktu.

„Už sme to Komizarovi oznámili,“ odpovedal mu guvernér, ktorý ho uvítal. „Ale či príde... totiž, je práve zaneprázdnený...“

„Návštevou,“ dodal Kaden.

Miestodržiteľ sa zasmial. „Presne tak. Taká návšteva by ma tiež potešila.“

Postupne k nim prišli aj ďalší vládcovia provincií a ten s nosom ako skoba ponúkol Kadenovi pohár. Privítal ho doma a zo žartu pokarhal, že bol tak dlho *na výlete*. Ďalší sa pridali a zažartovali, že Kaden trávi viac času mimo Vendy ako v nej.

„Idem tam, kam ma Komizar pošle,“ odvetil Kaden.

Ďalší miestodržiteľ, veľký ako býk a s rovnako mohutnou hrudňou, zdvihol pohár na prípitok. „Tak ako my všetci,“ vyhlásil, zaklonil hlavu a dlho sa napil. Pivo mu stekalo okolo kútikov úst po brade a kvapkalo na podlahu. Takže aj tento mohutný obor tancuje, ako Komizar píska, a nehanbí sa to priznať.

Rozprávali sa iba po vendsky, ale rozumela som im takmer všetko. Teraz som už z vendštiny dávno vedela oveľa viac ako jediné slovo. Týždne cesty cez Cam Lanteux, počas ktorých som bola neustále vystavená ich jazyku, vyliečili moju nevedomosť.

Keď im Kaden odpovedal na otázku o svojej ceste, zaujal ma ďalší miestodržiteľ, ktorý vytiahol z káry jemne opracovaný bandalír a pokúsil sa ho natiagnať na svoj mohutný pás. Zakrútila sa mi hlava, prišlo mi nevoľno, v mojich žilách vzkypela zúrivosť. Zatvorila som oči. *Ešte nie. Nenechaj sa zabiť po prvých desiatich minútach. Na toto bude čas neskôr.*

Zhlboka som sa nadýchla, a keď som opäť otvorila oči, všimla som si tvár v tieni. Nieкто ma pozoroval z druhej strany siene. Nedokázala som sa odvrátiť. Do tváre mu dopadal iba odlesk svetla. Jeho temné oči boli bez výrazu a zároveň podmanivé – ako oči vlka prenasledujúceho korisť, takého sebavedomého, že sa neponáhľal so skokom. Nenútené sa opieral o stĺp. Bol mladší ako miestodržiteľ, tvár mal hladkú, okrem tenkej línie brady a starostlivo upravených fúzikov pod nosom. Tmavé vlasy mal rozstrapatené, vlnili sa mu až tesne ponad plecia. Nemal kožušinový plášť guvernérova ani koženú vestu vojaka, iba jednoduché hnedé nohavice a voľnú bielu halenu, a rozhodne sa neponáhľal nikoho obslúžiť, takže to nebol ani sluha. Jeho zrak zo mňa skĺzol, akoby sa už nudil, a prebehol po ostatných v sieni, po miestodržiteľoch rabujúcich v hromadách na kárach

a špliechajúcich okolo seba pivo. A po Kadenovi. Videla som, ako sa pozerá na Kadena.

V bruchu sa mi rozliala horúčava.

On.

Vy kročil spoza stĺpov doprostred miestnosti, a ja som od prvého kroku vedela, že sa nemýlim. Toto bol Komizar.

„Vitajte doma, kamaráti!“ zvolal. Sieň okamžite stíchla. Všetci sa za tým hlasom obrátili aj Kaden. Komizar pomaly kráčal rozľahlým priestorom a všetci mu ustupovali z cesty. Vyšla som z tieňa a postavila sa vedľa Kadena. Ozvalo sa tiché užasnuté zašumenie.

Komizar sa zastavil niekoľko krokov pred nami. Mňa ignoroval a chvíľu civel na Kadena, kým sa k nemu konečne naklonil s priateľským objatím na privítanie.

Keď ho pustil a ustúpil, chladný prázdny pohľad obrátil ku mne. Nemohla som uveriť, že toto je on. Tvár mal hladkú a bez vrások, mohol byť o trochu starší než Walther, skôr ako Kadenov starší brat než obávaný vodca. Nevyzeral ako hrôzostrašný Drak z Piesne Vedy, ten, ktorý pije krv a kradne sny. Bol iba priemerne vysoký a nebol na ňom nič desivé, až na ten neuhýbajúci pohľad.

„Čo je toto?“ spýtal sa takmer rovnako bezchybnou morrighančinou, akou hovoril Kaden, a kývol smerom ku mne hlavou. Hráč. Vedel veľmi dobre, kto som, a chcel si byť istý, že budem rozumieť každému slovu.

„Princezná Arabella, Prvá dcéra Morrighanu,“ odpovedal Kaden.

Miestnosťou prebehlo ďalšie tmené zašumenie. Komizar sa zasmial. „Toto? Princezná?“

Pomaly okolo mňa prešiel, akoby neveriacky si obzeral moju špinu, moje handry. Zastavil sa pri mojom boku, kde mi roztrhané šaty obnažili plece a bolo vidieť kavah. Ticho poznamenal *hmm*, akoby ho to jemne pobavilo, a prešiel mi prstom po celej dĺžke ruky. Naskočila mi husia koža, ale zdvihla som bradu, akoby nebol viac ako otravná mucha, ktorá okolo mňa bzučí. Komizar dokončil kruh, až mi zase hľadel do tváre. „Nič pôsobivé, však?“ zašomral. „Ale taká je väčšina kráľovských sopliakov. Sú asi takí úchvatní ako miska týždeň starej kaše.“

Ešte pred mesiacom by som na tú návnadu skočila, roztrhala ho na kusy niekoľkými vhodne zvolenými zúrivými slovami, ale teraz som ho chcela viac než uraziť. Vymenila som si s ním pohľad rovnako prázdny ako ten jeho, žmurknutie za žmurknutie. Komizar si pomädľil líniu starostlivo upravenej briadky chrbtom ruky a skúmal ma.

„Bola to dlhá cesta,“ vysvetlil Kaden. „A pre ňu tvrdá.“

Komizar nadvihol obočie, predstieral prekvapenie. „A zbytočne,“ poznamenal. Zvýšil hlas tak, aby ho počuli všetci v miestnosti, hoci jeho slová boli určené Kadenovi. „Náhodou si spomínam, že som ti prikázal podrezať jej hrdlo, nie priviesť ju sem ako domáceho maznáčika.“

Vo vzduchu zaiskrilo napätie. Nikto nezdvihol k perám pohár. Nikto sa nehýbal. Možno čakali, že Komizar vykročí ku káram, vezme kord a zotne mi hlavu z krku priamo tu v sieni, čo by v ich očiach bolo správne. Kaden sa mu vzoprel.

Ibaže medzi Kadenom a Komizarom bolo niečo, čomu som ešte celkom nerozumela. Nejaké puto.

„Má dar,“ oznámil Kaden. „Myslel som, že bude pre Vendu užitočnejšia živá ako mŕtva.“

Pri slove *dar* som videla, ako si sluhovia aj vodcovia medzi sebou vymieňajú rýchle pohľady, ale stále všetci mlčali. Komizar sa usmial, mrazivo i neodolateľne zároveň. Krk mi stfpol. Toto bol muž, ktorý dokázal ovládnuť miestnosť tým najľahším dotykom. Odhalil sa mi. Keď poznám jeho silu, môžem odhaliť aj jeho slabosti. Má ich každý. Aj tento obávaný Komizar.

„Dar!“ zasmial sa a obrátil sa k ostatným, akoby čakal, že sa k jeho smiechu pridajú. Pridali sa.

Obrátil sa zase ku mne, úsmev bol preč. Načiahol sa mi za rukou, skúmal rany, palcom ľahko prešiel po chrbte mojej dlane. „Má aj jazyk?“

Tentoraz to bol Malich, kto sa zachechtal. Pristúpil k stolu a tresol oň pohárom. „Ako brechajúca hyena.“

„A takisto zákerne hryzie,“ ozval sa *chievdar*. Vojaci si začali mrmlať.

„A predsa,“ Komizar sa ku mne obrátil, „stále mlčí.“

„Lia,“ zašepkal Kaden a štuchoľ do mňa rukou, „môžeš prehovoriť.“

Pozrela som naňho. To si myslí, že neviem? Naozaj si myslel, že mlčím preto, že ma varoval? Až príliš často ma umlčievali tí, ktorí si nado mnou uplatňovali nejakú moc. Ale nie tu. Môj hlas bude počuť, ale otvorím ústa, až keď mi to posluží. Nedala som nič najavo ani slovami, ani výrazom. Komizar a jeho miestodržiteľia sa vôbec neodlišovali od davov, ktoré som videla tu v uliciach. Boli zvedaví. Naozajstná morrighanská princezná. Bola som ako vystavený tovar. Komizar chcel, aby som sa pred ním a jeho Légiou miestodržiteľov predviedla. Čakajú azda, že mi z úst začnú vypadávať drahokamy? Oveľa viac dúfali, že sa budú môcť vysmiať z mojich slov, tak ako z môjho zovňajška. Boli iba dve veci, ktoré muž v Komizarovom postavení očakával, vzdor alebo podliezanie, a ja som si bola celkom istá, že žiadna z nich by mojím vyhlídkam neprospeľa.

Pulz mi síce divoko vyletel hore, ale neodvrátila som pohľad. Pomaly som zažmurkala, akoby som sa nudila. *Vidiš, Komizar, už aj ja zvládam tvoje tiky.*

„Žiaden strach, priatelia,“ ozval sa a mávol rukou akoby nad mojím mlčaním. „Je množstvo ďalších vecí, o ktorých sa môžeme porozprávať. Napríklad o tomto všetkom!“ Ukázal na vyrovnaný rad kár a zasmial sa od radosti na toľkou hojnosťou. „Čože to tu máme?“ Vydal sa na jeden koniec radu, postupoval od jednej dvojkoľky k druhej, prehŕňal sa v koristi. Všimla som si, že miestodržiteľia si síce lup poprezerali, ale z kár nič nezmyslo. Možno vedeli, že musia nechať Komizara, aby si vybral ako prvý. Ten zdvihol sekerku, prešiel prstom po ostrí, prikývol, akoby to naňho urobilo dojem. Potom sa presunul k ďalšej káre, vytiahol z nej krátky mečik a švihol ním pred sebou. Jeho *sviúst* preťalo vzduch a vyslúžilo si pochvalné poznámky prizerajúcich sa. Komizar sa usmial. „Skvelá práca, *chievdar*.“

Práca? Povraždenie celej roty mladých mužov?

Komizar odhodil mečik späť a prešiel k ďalšej dvojkoľke. „A čo to máme tu?“ Zalovil v koristi a vytiahol dlhý pás z kože. Waltherov bandalír.

Nie on. Ktokoľvek, len nie on. Cítila som, ako mi kolená zoslabli a z hrdla mi unikol tichý ston. Komizar sa ku mne obrátil a zdvihol bandalír do výšky. „Výnimočná remeselná práca, však? Pozrite sa na

tú révu.“ Prešiel prstami po remienku. „A tá koža, aká je mäkká. Vecička hodná princa, však?“ Zdvihol bandalír nad hlavu a navliekol si ho na trup, kým vykročil späť ku mne. „Čo myslíš, princezná?“

Do očí mi vŕhli slzy. A ja som pred ním hlúpo odkryla svoje karty. Bola som stále taká ubolená z Waltherovej straty, že som nedokázala jasne uvažovať. Odvrátila som sa, ale chytil ma za bradu, jeho prsty sa mi zaborili do kože. Prinútil ma pozrieť sa naňho.

„Vidiš, princezná? Toto je moje kráľovstvo, nie tvoje, a mám možnosti, ako ťa prinútiť k reči, o akých sa ti ani nesnívalo. Keď rozkážem, budeš spievať ako kanárik s pristrihnutými krídlami.“

„Komizar.“ Kadenov hlas bol tichý a vážny.

Komizar ma pustil, usmial sa, nežne ma pohladil po líci. „Myslím, že princezná je po dlhšej ceste unavená. Ulix, odveď princeznú do cely, aby si mohla na chvíľu oddýchnuť, a my sa zatiaľ s Kadenom pozhovárame. Musíme prebrať veľa vecí.“ Pozrel sa na Kadena a z očí mu po prvý raz vyšľahol hnev.

Kaden sa na mňa pozrel, zaváhal, ale nebolo nič, čo by mohol urobiť. „Bež,“ vyzval ma. „Bude to dobré.“

Sotva sme sa dostali z Kadenovho dohľadu, strážne ma doslova ťahali po chodbe, manžety ich rukávov sa mi zarývali do kože. Stále som na tvári cítila tlak Komizarových prstov. Tam, kde sa mi zaborili do brady, mi trhalo pokožkou. Za pár krátkych minút dokázal vyslieďiť niečo, na čom mi hlboko záležalo, a využiť to tak, aby mi ublížil a tým ma oslabil. Obrnila som sa proti bitiu alebo bičovaniu, ale proti tomuto nie. Ten pohľad ma ešte páčil v očiach, bandalír môjho brata hrdo natiiahnutý cez hrud' jeho nepriateľa v tom najkrutejšom výsmechu, s nádejou, že sa zosypem. A ja som sa zosypala.

Jedna nula pre Komizara. Vyhral nado mnou, nie mocou ani brutálnou silou, ale kradným, pozorným sledovaním. Musím sa naučiť správať rovnako.

Zdvihlo sa vo mne pobúrenie, keď ma strážne hrubo vláčili po chodbe a zrejme si vychutnávali, že majú vo svojej moci princeznú. Kým sa zastavili pri dverách, ruky som mala z ich zovretia zmeravené.

Odomkli a hodili ma do temnej miestnosti. Spadla som a odrela si kolená o kamennú podlahu. Zostala som ochromená a schúlená ležať na zemi a vdychovala som páchnuci zatuchnutý vzduch. Cez tri otvory vysoko na stene oproti mne sa dovnútra predierali tri tenké prúžky svetla. Keď si moje oči privykli na tmú, rozoznala som na zemi slamník s dierami, z ktorých vypadávala slama, malú trojnožku a vedierko. Ich cela bola zariadená tak, ako sa od barbarov dalo očakávať. Prižmúrila som oči a snažila sa v chabom svetle rozoznať niečo viac, ale potom som začula hluk. V rohu niečo zašuchotalo. Nebola som sama.

Niekoľko alebo niečo tu bolo so mnou.

*očúvajte príbehy.
Nech sa to všetky generácie dozvedia.
Hviezdy sa skláňajú pred šepotom bobov,
padajú na ich povel,
a iba vyvolení Pozostalý
nájde pred ich zrakmi milosť.*

Morrighanská Kniha svätého písma, V. zväzok

TRETIA KAPITOLA

KADEN

„Takže ty si sa domnieval, že bude užitočná.“

Vedel pravý dôvod. Vedel, že darom opovrhujem rovnako ako on, ibaže jeho opovrhnutie pramenilo z toho, že niečomu takému neveril. Ja som na to mal vážnejšie dôvody.

Sedeli sme sami v jeho súkromnej poradnej komnate. Zaklonil sa v kresle, napätými prstami si poklepkával po perách. Jeho čierne oči na mne spočívali ako vyleštené chladné onyxy, nedávali najavo nijaké emócie. To nedávali nikdy, ale vedel som, že ak neskrývajú hnev, tak prinajmenšom zvedavosť. Odvrátil som sa k mäkkému kobercu so strapcami pod nami. Ten tu predtým nebol.

„Darček na dôkaz dobrej vôle od premiéra Reux Lau,“ vysvetlil mi.

„Dobrej vôle? Vyzerá, že bol drahý. Odkedy nám z Reux Lau dávajú darčeky?“

„*Tak ty si sa domnieval.* Vráťme sa k tomu. Je azda taká dobrá pri...“

„Nie.“ Vstal som a prešiel k oknu. Cez otvory v ňom hvízdal vietor. „Tak to nebolo.“

Zasmial sa. „Tak mi povedz, ako to teda je.“

Zahľadel som sa na stôl plný máp, plánov, kníh a poznámok. To ja som ho naučil po morrighansky, pretože v tom jazyku je väčšina dokumentov. *Ako to teda je.* Sám som si nebol istý. Vrátil som sa do kresla naproti nemu a vysvetlil mu, ako Lia pôsobí aj na takých tvrdých

Vendánov ako Griz a Finch. „Vieš, aké sú klany. V horách veľa ľudí ešte na také veci verí. Sotva prejdeš cez *hebendru* bez toho, aby si ne našiel aspoň desať stánkov, kde predávajú talizmany. Každý sluha tu vo Svätyni má schovaný nejaký pod košeľou, a najmenej polovica vojakov zrejme tiež. Ak uveria, že Vendánia môžu ťažiť z daru dávnych pokolení, z daru, ktorý má niekto z kráľovskej krvi, tak...“

Naklonil sa ku mne a hnevlivým pohybom predlaktia zhodil zo stola papiere a mapy. „Považuješ ma za hlupáka? Neposlúchol si rozkaz iba preto, že by ju niekoľko zaostalých Vendánov mohlo považovať za znamenie? Považuješ sa teraz sám za Komizara, keď si myslíš, že sám môžeš rozhodnúť, čo je *múdrejšie*?!“

„Len som si myslel...“ Nakrátko som zatvoril oči. Vzoprel som sa rozkazu, a teraz si vymýšľam výhovorky ako Morrighančan. „Zaváhal som, keď som ju mal zabiť. Ja...“

„Zapáčila sa ti. Veď som to vravel.“

Prikývol som. „Áno.“

Zaklonil sa na stoličke a zavrtel hlavou. Potom hodil rukou, ako by na tom nezáležalo. „Takže si prepadol kúzlu ženy. To je lepšie, ako keby si si myslel, že tvoje rozhodnutia sú lepšie ako moje.“ Odstrčil stoličku a postavil sa. Prešiel k vysokej petrolejovej lampe v rohu miestnosti, ktorej tienidlo lemovali zubaté kryštály ako koruna. Keď zosilnil plameň, tvár mu zaliali plošky svetla. Lampa bola darom od zemana z Tomacku a do stroho zariadenej miestnosti sa nehodila. Komizar sa poťahal za krátke chĺpky na brade, pohrúžený do myšlienok. Potom sa jeho oči opäť upreli na mňa. „Nič to, že je tu. Je mimo dosahu Morrighanu a Dalbrecku a to je hlavné. A áno, keď už je tu... ja rozhodnem, ako ju čo najlepšie využiť. Neuniklo mi, ako guvernérovo prekvapilo, že je medzi nami osoba z kráľovského rodu. Ani šepkanie sluhov, keď odišla.“ Na perách sa mu objavil úsmev. Zotrel rukávom šmuhu na tienidle lampy. „Áno, mohla by byť užitočná,“ zašepkal skôr pre seba, než by to hovoril mne, akoby sa mu tá myšlienka pozdávala čoraz viac.

Otočil sa, keď si spomenul, že tam ešte stále som.

„Zatiaľ si užívaj svoju skrotenu mačičku, ale priveľmi sa na ňu neviaž. My zo Svätyni nie sme ako horali. Nežijeme usadlým, krotkým domáckym životom. Nezapúďaj na to. Na prvom mieste je naše

bratstvo a Venda. Vďaka tomu prežívame. Naši ľudia sa na nás spoliehajú. Sme ich nádej.“

„Samozrejme,“ odpovedal som. Bola to pravda. Bez Komizara, dokonca aj bez Malicha by som už bol mŕtvy. Ale *nemám sa na ňu priveľmi viazať*? Na to už bolo neskoro.

Komizar sa vrátil k svojmu stolu, poprehŕňal sa v papieroch, zohol sa nad jednu mapu a usmial sa. Ten úsmev som poznal. Mal ich veľa. Keď sa usmial na Liu, bál som sa najhoršieho. Ten, ktorý sa objavil na jeho tvári teraz, bol úprimný a spokojný, taký, aký nemal nikto vidieť.

„Tvoje plány sa vyvíjajú dobre?“

„Naše plány,“ opravil ma. „Lepšie, ako som dúfal. Musím ti ukázať niekoľko vecí, ale to počká. Stihol si sa vrátiť tesne pred mojím zajtrajším odchodom. Miestodržiteľia z Balwoodu a Arlestonu sa neukázali.“

„Sú mŕtvi?“

„Pri Balwoode je to dosť pravdepodobné. Buď ho konečne dostala niektorá z tých chorôb severu, alebo ho o hlavu pripravil nejaký mladý uzurpátor, ktorý sa sám bojí ukázať vo Svätyni.“

Odhadoval som, že Hedwin z Balwoodu podľahol dýke v chrbte. Sám sa vždy chvastal, že je priveľmi podlý na to, aby si naňho trúfla niektorá z chorôb, ktoré vyčíňajú v lesoch na severe.

„A Arleston?“

Obaja sme vedeli, že miestodržiteľ Tierny, najjužnejšej provincie, pravdepodobne leží opitý pod stolom v nejakom bordeli po ceste do Svätyně a dorazí neskôr s výhovorkami na škaredé počasie a chromé kone. No desiatky zásob z jeho provincie nikdy nemeškali. Komizar pokrčil plecami. „Všade sa nájdú horkokrvní mladíci, čo majú plné zuby úlisných starých guvernérov.“

Tak ako pred jedenástimi rokmi Komizar. Pozrel som naňho. Stále bol každým kúskom tým mladíkom, ktorý zabil troch miestodržiteľov a po nich predchádzajúceho Komizara Vendy. No už nebol horkokrvný. Nie, jeho krv teraz zostávala chladná a nevzrušená.

„Je to už dávno, keď tu naposledy k niečomu došlo,“ premýšľal som nahlas.

„Nikto nestojí o dýku v chrbte, ale stále je s čím bojovať, brat môj. Preto nesmieme nikdy zlenivieť.“ Odstrčil mapu. „Poď zajtra so mnou. Rád by som mal po boku zase niekoho iného. Už tak dávno sme nešli spolu.“

Mlčal som, ale môj výraz musel moje zdráhanie prezradiť.

Komizar zavrtel hlavou, stiahol svoju ponuku. „Samozrejme, práve si sa vrátil z dlhej cesty, a okrem toho si priviezol *Vende* veľmi zaujímavú korisť. Zaslúžiš si odpočinok. Dopraj si niekoľko dní voľna, potom pre teba budem mať prácu.“

Bol som mu vďačný, že nespomenul Liu. Bol ku mne veľkorysejší, než som si zaslúžil, ale všimol som si, ako vyslovil *Vende* – akoby mi pripomínal, komu má patriť moja lojalita. Vstal som a obrátil sa k dverám. Prievan zašušťal papiermi na stole.

„Dvíha sa búrka,“ nadhodil som.

„Prvá z mnohých,“ odpovedal Komizar. „Mení sa ročné obdobie.“

ŠTVRTÁ KAPITOLA

Vyskočila som na nohy a pátrala pohľadom medzi tieňmi miestnosti, snažila sa zazrieť to, čo vydalo ten zvuk.

„Tu.“

Prudko som sa obrátila.

Tenký kužeľ svetla získal nový tvar, keď do jeho nežnej žiary niekto vstúpil.

Tmavý pramienok vlasov. Lícna kosť. Pery.

Nedokázala som sa ani pohnúť. Civela som naňho. Všetko, čo som v živote chcela, všetko, pred čím som utekala, bolo zrazu zamknuté v rovnakej cele ako ja.

„Princ Rafferty,“ zašepkala som napokon. Bolo to len meno, ale ten zvuk znel tvrdo, cudzo a ohavne. *Princ Jaxon Tyrus Rafferty*.

Pokrútil hlavou. „Lia...“

Jeho hlas sa mi chvejivo kízal po pokožke. Vo mne sa pohlo všetko, čoho som sa tisíce kilometrov držala. Celé tie týždne, dni. *Jeba*. Sedliaka, z ktorého sa teraz vykľul princ – a taký obratný klamár. Stále som to nedokázala celkom pochopiť. Myšlienky mi unikali ako voda medzi prstami.

Podišiel ku mne, kužeľ svetla sa posunul k jeho pleciam, ale ja som už videla jeho tvár, tú vinu v nej. „Lia, viem, čo si myslíš.“

„Nie, princ Rafferty. Ty nemáš ani potuchy, čo si myslím. Dokonca ani sama to netuším.“ Vedela som len to, že dokonca i teraz, keď

som sa chvela pri pochybnostiach, mi krv vrela, rozohrievaná každým jeho slovom a pohľadom. V žalúdku som cítila rovnaké šteklivé vírenie ako v Terravine. Akoby sa nič nezmenilo. Chcela som ho, zúfalo a bezvýhradne.

Podišiel ku mne a priestor medzi nami náhle zanikol, horúcosť jeho hrude sa stretla s mojou, jeho silné ruky ma objali, jeho pery boli horúce a presne také mäkké, ako som si pamätala. Vpíjala som sa doňho s úľavou, s vďakou, s hnevom. Sedliakove pery, princove pery, pery klamára. Tá jediná pravda, o ktorej som sa domnievala, že ju poznám, bola preč.

Tisla som sa k nemu a vravela si, že niekoľko lží neznamená v porovnaní so všetkým ostatným vôbec nič. Riskoval kvôli mne život, keď za mnou prišiel až sem. Stále mu visel na vlásku. Možno sa rána nedožije ani jeden z nás. Ale stále to bolo medzi nami, nízke a ohavné. Klamal mi. Manipuloval mnou. S akým cieľom? Akú hru hral? Bol tu kvôli *mne* alebo kvôli princeznej Arabelle? Odstrčila som sa od neho. Zahľadela som sa naňho. Zdvihla som ruku a po cele sa rozľahlo hlasné *plesknutie* mojej dlane o jeho tvár.

Zdvihol ruku, pošúchal si líce a otočil hlavu nabok. „Priznávam, že keď som ťa prenasledoval toľko kilometrov cez celý svetadiel, také privítanie som si práve nepredstavoval. Nemôžeme sa radšej vrátiť k tej časti s bozkávaním?“

„Klamal si mi.“

Videla som, ako stuhol, vystrel sa, zaujal postavenie... princa. Toho, kým naozaj bol. „Ja si skôr spomínam, že to bolo obojstranné utajovanie skutočností.“

„Ibaže ty si po celý čas vedel, kto som.“

„Lia...“

„Rafe, tebe to možno nepripadá dôležité, ale pre mňa to má nesmiernu cenu. Utiekla som z Civicy, pretože som chcela aspoň raz v živote zažiť, že ma niekto bude milovať pre to, aká som, nie pre to, kto som alebo že mu to prikazuje kus papiera. Možno budem o pár hodín mŕtva, no aj keby to malo byť to posledné na svete, čo sa dozviem, musím to vedieť. *Za kým* si sem naozaj prišiel?“

Jeho zmätený výraz sa zmenil na podráždený. „Nie je to hádam jasné?“

„Nie!“ vybuchla som. „Keby som bola naozaj slúžka z hostinca, prišiel by si za mnou? Znamená pre teba niečo moje skutočné ja? Venoval by si mi ešte niekedy pohľad, keby si nevedel, že som princezná Arabella?“

„Lia, na túto otázku sa nedá odpovedať. Šiel som do Terravinu iba preto, že...“

„Pre politické znemožnenie? Pomstiť sa? Zo zvedavosti?“

„Áno!“ vyštekol. „Pre to všetko! Pre potupu a pomstu! Najskôr. Ale potom...“

„A čo ak by si princeznú Arabellu vôbec *ne*našiel? Čo ak by si našiel iba mňa, krčmovú slúžku Liu?“

„Tak by som teraz nebol tu. Bol by som v Terravine a bozkával to najneznesiteľnejšie dievča, aké som v živote videl, a nemohlo by ma od nej odtrhnúť nič, ani sila dvoch kráľovstiev.“ Pristúpil bližšie a váhavo vzal do dlaní moju tvár. „Ale pravda je, že som prišiel po *teba*, Lia, nech už si ktokoľvek, a je mi jedno, aké chyby som urobil, aké si urobila ty. Urobil by som ich zas všetky do jednej, keby to bol jediný spôsob, ako byť s tebou.“

Oči mu zaiskrili od zúfalstva. „Chcem ti všetko vysvetliť. Chcem s tebou stráviť celý život tým, že budem naprávať všetky lži, ktoré som ti narozprával, ibaže akurát teraz na to nemáme čas. Môžu sa každú chvíľu vrátiť. Musíme si zjednotiť svoje verzie, vytvoriť plán.“

Celý život. Moje myšlienky skvapalneli, v žilách ma hriali tie dve slová, *celý život*. Nádeje a sny, ktoré som musela bolestne odsunúť do úzadia, sa opäť dostali k slovu. Samozrejme, má pravdu. Teraz bolo zo všetkého najdôležitejšie vymyslieť, čo budeme robiť. Nedokážem sa pozeráť, ako zomiera aj on. Smrť Greta a Walthera a celej roty mladíkov už bolo viac, než dokážem zniesť.

„Prídu nám na pomoc,“ ozval sa Rafe, ktorý už bol o krok predo mnou. „Musíme iba vydržať, kým dorazia.“ Bol sebavedomý, veril si ako správny princ. Alebo ako dobre vycvičený vojak. Ako je možné, že som si túto jeho stránku predtým nevšimla? Takže on čaká na svojich mužov.

„V akom počte?“ spýtala som sa.

„V počte štyroch.“

„Štyroch tisícov?“ Cítila som, ako sa vo mne zase prebúdzajú nádeje.

Jeho výraz zväžnel. „Nie, sú štyria.“

„Chceš povedať štyristo?“

Pokrútil hlavou.

„Štyria? Iba toľkí?“

„Lia, ja viem, ako to znie, ale ver mi, títo štyria sú tí najlepší.“

Moja nádej sa rozplynula rovnako rýchlo, ako sa predtým prebudila. Odtiaľto by nás nedostalo ani štyristo vojakov, kdeže štyria. Nedočkala som skryť svoju skepsu a z perí mi unikol chabý smiech. Obišla som miestnosť a pokrútila som hlavou. „Sme polapení na tejto strane divokej rieky, uprostred tisícov ľudí, ktorí nás nenávidia. Čo zmôžu štyria na našej strane?“

„Šiesti,“ opravil ma. „S tebou a so mnou je nás šesť.“ V hlase mu zaznela bolesť, a keď podišiel bližšie ku mne, zažmurkal a chytil sa za rebrá.

„Čo sa stalo?“ spýtala som sa. „Zranili ťa?“

„Iba darček od strážcov. Nemajú v láske svine z Dalbrecku. A postarali sa o to, aby som to pochopil. Niekoľkokrát.“ Držal sa za bok a dýchal plytko. „Sú to len modriny, som v poriadku.“

„Nie, to rozhodne nie si.“ Odstrčila som mu ruku a vyhrnula košeľu. Aj v šere cely som videla purpurové podliatiny, ktoré sa mu rozlievali po rebrách. Prepočítala som znova naše šance. Päť proti tisícom. Pritiahla som si stoličku, prinútila Rafeho, aby sa posadil, a odtrhla som pruh zo svojej už aj tak roztrhanej sukne. Opatrne som mu obviazala trup, aby som znehybnila rebrá. Spomenula som si na jazvy na Kadenovom chrbte. Títo ľudia sú divosí. „Nemal si za mnou ísť, Rafe. Toto je môj problém. Môžem si za to sama, keď som...“

„Nič mi nie je,“ prerušil ma. „Nerob si starosti. Bol som na tom už horšie, keď som občas zletel z koňa, a toto sa nedá porovnávať s tým, čo si si vytrpela ty.“ Načiahol sa za mojou rukou. „Je mi to ľúto, Lia. Povedali mi o tvojom bratovi.“

Do krku mi opäť vystúpila žľč. Nikdy by mi nenapadlo, že sa niečo také vôbec môže stať, tobôž že sa tomu budem sama prizerať. Hľadieť na to, ako mi pred očami masakrujú brata, bolo to najhoršie. Odtiahla som si ruku a obtrela si ju o roztrhanú sukňu. Pripadalo mi nevhodné hovoriť o Waltherovi a cítiť pritom teplo Rafeho prstov, zatiaľ čo môj brat leží studený pod zemou. „Chceš povedať, že sa

vysmievali môjmu bratovi. Počúvala som to po ceste päť dní, to ich naparovanie, ako ľahko ich rozdrvili.“

„Vraveli, že si ich pochovala. Všetkých.“

Pozorovala som slabé lúče svetla, ktoré sa predlžovali dovnútra škárami, a snažila sa vidieť niečo iné ako Waltherove prázdne oči hľadajúce na oblohu, svoje prsty, ako mu ich naposledy zatvárajú. „Kiež by si ho poznal,“ hlesla som. „Z môjho brata by bol raz veľký kráľ. Bol vždy a ku všetkým láskavý a trpezlivý a veril mi tak, ako nikto iný. On...“ Otočila som sa tvárou k Rafemu. „Velil rote tridsiatich dvoch najsilnejších, najstatočnejších morrighanských vojakov. Všetkých som ich videla zomierať. Stáli proti presile päť na jedného. Bol to masaker.“

Ochranný záves, ktorý som cez svoje spomienky zatiahla, sa pretrhol. Pokožku mi rozpálila spaľujúca horúčava. Cítila som sladkastý pach ich tiel. Kusov ich tiel. Pozbierala som ich všetky, aby nič nezostalo pre zvieratá, a tridsaťtrikrát som padla na kolenná, aby som sa pomodlila. Slová zo mňa tryskali samy, krvácali z môjho vnútra, tridsaťtri prosieb o zľutovanie, tridsaťtri rozlúčení. A potom ich pôda nasiaknutá ich krvou jedného za druhým zhltna, strávila a boli preč. Nebolo to prvý raz. Nebude to naposledy.

„Lia?“

Pozrela som sa na Rafeho. Vysokého a silného ako môj brat. *Iba štyria mu prídu na pomoc.* Koľkým stratám sa ešte budem musieť prizerať?

„Áno,“ prikývla som. „Všetkých som ich pochovala.“

Vystrel ruku a privinul si ma k sebe. Posadila som sa na slamník vedľa neho. „Zvládneme to,“ vyhlásil. „Potrebujeme iba získať čas, kým sa sem moji muži dostanú.“

„Ako dlho im to bude trvať?“ spýtala som sa.

„Pár dní. Možno dlhšie. Záleží na tom, ako ďaleko na juh budú musieť ísť, aby mohli prekročiť rieku. Ale viem, že prídu, ako najrýchlejšie sa bude dať. Sú to tí najlepší, Lia. Najlepší z dalbreckých vojakov. Dvaja z nich hovoria plynulo miestnym jazykom. Nejako sa sem už dostanú.“

Chcela som povedať, že dostať sa sem nie je problém. My sme sa sem dostali tiež. Problém bude dostať sa odtiaľto. No držala som jazyk za zubami a prikyvovala, snažila som sa tváriť povzbudzujúco. Ak

nevyjde jeho plán, potom vyjde môj. Dnes ráno som zabila koňa. Večer možno zabijem iné stvorenie.

„Možno to pôjde inak,“ ozvala som sa. „Vo Svätyni majú zbraň. Jedna im chýbať nebude. Pokúsím sa ukradnúť dýku a schovať si ju pod sukňu.“

„Nie,“ odmietol rozhodne. „To je veľmi nebezpečné. Keby...“

„Rafe, ich vodca je zodpovedný za smrť môjho brata, jeho ženy, celej jeho roty. Je iba otázkou času, kedy dostane chuť na ďalších našich ľudí. Musí...“

„Zabili ho jeho muži, Lia. Čomu pomôže zabiť ďalšieho človeka? Jedinou dýkou sa nezbavíme celej armády, najmä nie v našom postavení. V tejto chvíli je naším cieľom vyviaznuť odtiaľto živí.“

Na tom sme sa nezhodli. Rozumom som chápala, že má pravdu, ale hlbšie, temnejšie časti mojej duše aj tak prahli po niečom viac ako po úteku.

Chytil ma za ruku, vyžadoval odpoveď. „Počuješ, Lia? Nikomu nepomôže, keď sa sama necháš zabiť! Bud' trpezlivá. Moji vojaci sem prídu, a potom sa odtiaľto všetci dostaneme.“

Ja, trpezlivá, štyria vojaci. Tie štyri slová dovedna predstavovali šialenstvo. Ale ustúpila som, pretože aj bez tých štyroch sme sa s Rafem potrebovali navzájom, a na tom teraz záležalo najviac. Sedeli sme na slamníku, snovali plány, čo im povieme a nepovieme, aké lži si vymyslíme do chvíle, kým nepríde pomoc. Konečne spojenectvo, aké sa naši otcovia snažili vytvoriť. Povedala som Rafemu všetko, čo som vedela o Komizarovi, o ich hlavnom meste, o Svätyni a chodbách, ktorými ma vliekli. Každý detail mohol byť dôležitý.

„Bud' opatrný. Dávaj si pozor na to, čo vravíš,“ varovala som ho. „Aj na svoje pohyby. Jemu nič neunikne. Síce tak nepôsobí, ale je čertovsky bystrý.“

Niektoré veci som si nechávala pre seba. Rafeho plány boli kov a mäso, päseň a podlaha. Pevné, reálne. Moje boli utkané z neviditeľných vecí, horúčavy a chladu, krvi a pomsty, zo všetkého, čo sa krčilo v mojom vnútri.

Keď sme si šepkali o tom, čo podnikneme, Rafe sa náhle odmlčal, načiahol ruku a prešiel mi prstom po tvári. „Bál som sa...“ Preglgol

a sklopil oči, odkašľal si. Jeho čeľusť sa zachvela a ja som si pomyslela, že by som sa od neho mala odvrátiť. Keď sa na mňa zase pozrel, z očí mu sršal hnev. „Ja viem, čo ťa zvnútra spaľuje, Lia. Zaplatí za to. Za všetko. Sľubujem. Raz za to zaplatí.“

Vedela som, ako to myslí. Že za to zaplatí Kaden.

Začuli sme približujúce sa kroky a rýchlo sme sa rozdelili. Rafe sa na mňa zahľadel, temne modrý ľad jeho očí preťal tiene. „Lia, viem, že sa tvoje city ku mne zmenili. Podviedol som ťa. Nie som sedliak, ako som tvrdil. Dúfam však, že dokážem, aby si sa do mňa raz zamilovala znova, tentoraz ako do princa. Začali sme zle – ale to neznamená, že nemôžeme skončiť lepšie.“

Hľadela som naňho, jeho pohľad ma celú pohltil. Otvorila som ústa, aby som prehovorila, ale jeho slová mi ďalej vírili hlavou. *Aby si sa do mňa raz zamilovala znova... tentoraz ako do princa.*

Dvere sa s buchnutím rozleteli a dovnútra vošli dvaja strážcovia. „Ty,“ ukázali na mňa. Sotva som mala čas postaviť sa, kým ma odvliekli preč.

PIATA KAPITOLA

„Dolu, dievča.“

Strčili ma do vane s ľadovou vodou a pridržali mi tvár pod hladinou, zatiaľ čo mi drsné ruky drhli vlasy. Vynorila som sa, vyplula a snažila som sa nadýchnuť, dusila som sa mydlovou vodou. Komizarovi zrejme pripadal môj zjav nechutný a nanajvýš urážal jeho vytríbený čuch, takže prikázal rýchlu očistu. Vyvliekli ma z vane a prikázali mi, aby som sa osušila kusom látky, ktorá nebola väčšia ako vreckovka. Na môj ponižujúci kúpeľ dozerala mladá žena, ktorej ostatní vraveli Calantha. Niečo do mňa hodila. „Obleč si to.“

Pozrela som sa na kôpku handier pri svojich nohách. Bolo to hrubé zrebné vreco, ktoré by sa skôr hodilo na vypchatie slamou ako na ľudské telo. „Nie.“

„Oblečieš si to, ak chceš zostať nažive.“

V jej hlase nezaznela nijaká vyhrážka. Iba fakt. Jej pohľad ma znepokojoval. Cez jedno oko mala pásku. Jej čierna farba ostro kontrastovala so zvláštne bezfarebnými, mŕtvolne bielymi vlasmi. Tá páska bola taká nápadná, že sa z nej takmer nedali odtrhnúť oči. Klapka na oku bola posiatá maličkými naleštenými korálikmi, takže to vyzeralo, akoby zvnútra hľadelo svetlomodré oko. Spod látky sa vynárali víriace vytetované linky, ktoré premieňali jedno jej líce na umelecké dielo. Rozmýšľala som, prečo tá žena zámerne púta pozornosť k niečomu, čo by sa iní snažili zamaskovať.

„Hneď,“ dodala.

Odtrhla som pohľad od jej znepokojivého výrazu a schmatla vrece na podlahe, aby som si ho lepšie obzrela. „On chce, aby som toto nosila?“

„Toto nie je Morrighan.“

„A ja nie som vrece zemiakov.“

Jej jediné oko sa prížmúriло a zasmiala sa. „Keby si bola, mala by si väčšiu cenu.“

Ak si Komizar myslel, že ma tak poníži, mýlil sa. Nijaká hrdosť už vo mne nezostala. Prevliekla som si tú handru cez hlavu. Bola voľná a len tak-tak mi držala na pleciach. Vrece mi bolo pridlhé, musela som si ho pridržiavať, aby som sa o látku nepotkla. Hrubé vlákna ma škriabali na pokožke. Calantha mi hodila povraz. „Toto by malo pomôcť, aby to z teba nespadlo.“

„Nádhera.“ Odplatila som jej úšklábok a pokúsila sa nariasiť a podhrnúť vrecovinu čo najlepšie, aby sa dala upevniť povrazom okolo pása.

Bosé chodidlá ma na kamennej dlážke oziabali, ale topánky mi vzali a nečakala som, že ich ešte niekedy uvidím. Pokúsila som sa potlačiť zachvenie a prikývla na znamenie, že som pripravená.

„Buď rada, princezná,“ ozvala sa Calantha a záhadne si prešla prstom po chýbajúcom oku, zakrytom kamienkami. „Iní, ktorí mu vzdorovali, skončili oveľa horšie.“

ŠIESTA KAPITOLA

PAULINE

Posledný úsek cesty do Civicy bol trýznivý. Blízko Derryvalu nás zaskočil prudký vytrvalý dážď a museli sme sa na tri týždne skrýť v opustenej stodole, kde sme sa o strechu nad hlavou delili sa sovou a divou mačkou. Vďaka tým dvom tam aspoň neboli nijaké hlodavce. Každý premárnený deň iba zosilňoval moju úzkosť. Ak Kaden uniesol Liu do Vendy, teraz sú už určite tam. Snažila som sa príliš nezaoberať tou druhou možnosťou – že už je mŕtva.

Zomlelo sa to tak rýchlo, že som to v tej chvíli ani nestihla pochopiť. Kaden sa jej zmocnil. Kaden patrí k nim. Kaden, ktorému som dávala prednosť pred Rafem. Vlastne som urobila chybu, keď som Liu postrkovala k nemu. Páčilo sa mi jeho pokojné správanie. Rozprávala som sa s ňou o tom, aké má láskavé oči. Vlastne mi celkovo pripadal ako láskavý človek. Ako som sa mohla tak mýliť? Hlboko vnútri to mnou otriaslo. Vždy som si myslela, že dokážem dobre posúdiť charakter človeka, ibaže Kaden bol opak láskavosti. Bol to zabitak. Aspoň Gwyneth to tvrdila. Netušila som, odkiaľ to vie, ale Gwyneth mala talent na rôzne veci a vyťahovať informácie z podnapitých hostí bola jedna z nich.

Rozhodli sme sa, že bude bezpečnejšie ubytovať sa v hostinci v jednej z dediniek mimo mestských hradieb ako v meste. Gwyneth tu síce nik nepoznal, ale poznali mňa a musela som svoju prítomnosť utajiť aspoň dovtedy, kým si nevybavím schôdzku s viceregentom.

Na dvore kráľovnej som bola dosť nápadná osoba a zrejme by proti mne vzniesli obvinenie za to, že som Lii pomáhala pri úteku. Viceregent sa z celej vlády k Lii správal najlepšie, správal sa k nej až starostlivo, akoby chápal jej zložité postavenie. Ak mu vyrozprávam, čo ju postretlo, určite to kráľovi predostrie tým najvhodnejším spôsobom. A čo by to bolo za otca, keby sa nepokúsil svoju dcéru zachrániť bez ohľadu na to, že sa mu vzoprela?

Keď nám Gwyneth objednávala izbu, zostala som stáť v tieni s hlavou zakrytou kapucňou. Sledovala som ju, ako sa dohaduje s hostinským, aj keď som nepočula ich rozhovor. Zdalo sa mi, že trvá dlhšie, než je nevyhnutné, a začítala som v bruchu štekľivý záchvev. Bola to ďalšia pripomienka toho, ako sa veci zmenili, koľko času ubehlo, pripomienka Linho sľubu. *Zvládneme to spolu.* Pripomienka toho, že čas súri. Pobožkala som si končeky prstov a zodvihla ich k bohom. *Prosím, privedte ju späť.*

Gwyneth a hostinský si vymenili nejaké papiere. Premeral si ma rýchlym pohľadom, možno sa čudoval, prečo si ani vnútri nezložím kapucňu plášťa, ale nepovedal nič a konečne pristrčil Gwyneth cez pult kľúč.

Izba sa nachádzala na druhom konci chodby, bola malá, ale oveľa pohodlnejšia ako stodola. Nove a Deici boli v stajni a zrejme sa aj im páčilo, že majú vlastné stojisko a čerstvý ovos. Peniaze neboli problém. V Luisevequ som predala šperky, ktoré mi dala Lia. Aj na Gwyneth urobilo dojem, ako obratne dokážem zjednávať s pokútnymi obchodníkmi vzadu za ich krámkami, ale to som sa naučila od Lie.

Keď som za nami zatvorila dvere, spýtala som sa Gwyneth, prečo to trvalo tak dlho. Objednať si izbu u Berdi znamenalo oznámiť cenu a ukázať hosťovi, kadiaľ má ísť.

Gwyneth hodila svoj vak na posteľ. „Poslala som list kancelárovi so žiadosťou o schôdzku.“

Zadržala som dych. Chvíľu som nedokázala prehovoriť. „Čo ťe si? Prečo si spravila niečo proti mojej vôli? Už som ti vysvetlila, že ten Liu nenávidí.“

Gwyneth sa pustila nevzrušene do vybalovania, moje rozčúlenie ňou ani nepohlo. „Myslím, že bude múdrejšie trochu... slediť...“

okolo, použiť *diskrétnejšie* spôsoby, ako ísť rovno za niekým mocným. Keby sa ukázalo, že viceregent nám nepomôže, ocitli by sme sa v slepej uličke.“

Zahľadela som sa na ňu a na pleciach mi naskočila husia koža. Toto bolo už druhýkrát, čo navrhla rokovanie s kancelárom. A teraz dokonca konala bez môjho súhlasu. Zrejme je odhodlaná zatiahnuť ho do toho za každú cenu. „Ty kancelára *poznáš*, Gwyneth?“

Pokrčila plecami. „Hm, možno trochu. Naše cesty sa v minulosti trochu skrížili.“

„A to ti nikdy predtým nenapadlo, že by si mi to mohla povedať?“

„Myslela som si, že by si nezareagovala dobre, a ako sa zdá, nemýlila som sa.“

Hodila som svoj vak na posteľ a začala sa v ňom prehrabávať, aby som našla kefu. Rýchlo som si prečesala vlasy, snažila sa rozmotáť pritom svoje zamotané myšlienky, ovládnuť sa, keď mi v hlave znelo jediné: Tak ona ho *možno trochu* pozná? Nemala som kancelára ani o trochu radšej ako Lia, neverila som mu ani o trochu viac. Toto sa mi vôbec nepáčilo.

„Rozhodla som sa. Pôjdem rovno za kráľom,“ vyhlásila som. „Ty môžeš zostať tu.“

Chytila ma za ruku a zastavila ma pri prečesávaní vlasov. „A ako to chceš urobiť? Chceš prejsť cez citadelu a zabúchať kefou na dvere jeho komnaty? Ako ďaleko si myslíš, že sa dostaneš? Alebo mu chceš poslať správu? Všetky písomnosti prechádzajú najprv kancelárovým úradom. Tak prečo nejsť najskôr za ním?“

„Viem určite, že si audienciu u kráľa dokážem nejako dohodnúť.“

„Samozrejme, že dokážeš. Ibaže nezabúdaj, že si pomáhala Lii pri úteku. Lahko by sa mohlo stať, že by si sa s ním mohla porozprávať z väzenskej cely.“

Vedela som, že má pravdu. „Ak to inak nepôjde.“

Gwyneth si povzdychla. „Aké vznešené, ale možno sa tomu budeme môcť vyhnúť. Pokúsime sa najskôr trochu preskúmať terén.“

„Schôdzkou s kancelárom?“

Gwyneth si sadla na posteľ a zamračila sa. „Lia ti to o mne nepovedala, však?“

Preglgla som a obrnila sa proti tomu, že si o Gwynethinej minulosti vypočujem niečo, čo by som radšej nepočula. „Nepovedala mi čo?“

„Pracovala som v službách kráľovstva. Dodávala som informácie.“

„Čo to znamená?“ spýtala som sa opatrne.

„Bola som zved.“

Zatvorila som oči. Toto bolo horšie, ako som si myslela.

„No tak, nebuď taká upätá. Škodí to dieťaťku. To, že som zved – že som *bývalý* zved, – nie je koniec sveta. Dokonca sa nám to môže zísť.“

Zísť?! Otvorila som oči a zistila, že sa na mňa Gwyneth usmieva.

Povedala mi o Očiach ríše, tajných agentoch, ktorých má Civica v rôznych mestách a dedinách Morrighanu a ktorí za odmenu dodávajú vláde informácie. Gwyneth kedysi potrebovala peniaze a šikovne vedela vytiahnuť najrôznejšie veci z hostí v putike v Graceporte, kde upratovala izby.

„Ty si špehovala pre kráľa?“ spýtala som sa.

Pokrčila plecami. „Možno. Hovorila som iba s kancelárom. Bol...“ Zamračila sa. „Bol *presvedčivý* a ja som bola mladá a hlúpa.“

Gwyneth bola stále mladá, iba o pár rokov staršia odo mňa. Ale hlúpa? To nikdy. Bola prešibaná, vypočítavá a neúctivá, bola všetkým tým, čím som ja nebola. V hĺbke duše som vedela, že tieto vlastnosti môžu byť užitočné pri tom, aby sme našli nejaké spriaznené uši, ale aj tak som zaváhala. Nechcela som sa nechať zatahnuť do siete špehov, hoci Gwyneth tvrdila, že už do nej nepatrí. *Ibaže čo ak do nej stále patrí?*

Takmer akoby čítala myšlienky, ktoré sa mi prehánali hlavou.

„Pauline,“ oslovila ma rozhodne, „si možno tá najsvetlejšia a najvernejšia bytosť, akú som v živote stretla, ale občas to človeku lezie poriadne na nervy. Teraz musíme zabrať. Už nie je čas hrať sa na dobré dievčatko. Chceš Lii pomôcť alebo nie?“

Jediná odpoveď bola *áno*.

Bez ohľadu na to, čo budem musieť urobiť.

SIEDMA KAPITOLA

Steny sa zbíhali, chodba akoby sa s každým krokom zužovala. Viedli ma cez temnú sieň, po dvojitém zatuchnutom schodisku a potom po ďalšej chodbe, sotva takej širokej, aby v nej človek mohol upažiť. Tri zákruty a potom po niekoľkých schodoch dolu. Vnútro tejto pevnosti tvorilo oveľa väčšie bludisko, ako to vyzeralo zvonka, stáročia architektúry tu splynuli dovedna.

Toto nebola cesta späť do Svätyne. Cítila som, ako mi srdce tlčie rýchlejšie. Kam ma vedú teraz? Vlasy som mala na pleciah ešte stále vlhké, bosé nohy zatuchnuté od chladnej podlahy. Snažila som sa zapísať si tú cestu do pamäti, pretože som si bola istá, že to raz bude dôležité. Záležalo na všetkom, na každej podrobnosti. Na každom záchveve mihalníc. Zo všetkých ľudí som teraz najviac zo všetkého zatúžila po Gwyneth, ktorá sa dokázala správať tak nenútene, skrývať všetky tajomstvá za svojím úsmevom – kým sa neobjavil niekto, na kom jej skutočne záležalo, ako napríklad Simone. Iba v takej chvíli bolo z jej výrazu jasné, že klame. Ešte aj teraz som sa od nej učila. Na mojej tvári sa nesmie objaviť nič z toho, na čom mi ešte záleží.

Po poslednej zákrute sme sa ocitli na chodbe, v ktorej prefukoval prievan, a mierili sme k veľkým dvojitým dverám. Ich sčerneté veraje vyčnievali zo spletených trnistých vetiev. Strážca zaklopal a ja som počula, ako sa znútra hlasno odsúva závora. Mój sprievodca

ma tam hodil, pretože to bol zrejme jeho jediný spôsob odovzdávania väzňov. Tentoraz som však bola pripravená a iba trochu som sa potkla.

Ocitla som sa v tichej miestnosti. Môj pohľad sa zastavil najskôr na Kadenovi s tou zaťatou čelustou. Na krku mu výrečne navrela žila, keď sa zahľadel na môj nový hrubý odev. Bolo to zahanbenie alebo hnev, čo mu vyšľahlo z očí? Tiež som si všimla, že aj on sa okúpala a prezliekol. Keď teraz odložil svoje morrighanské prestrojenie, vyzeral ako jeden z nich, ako zviera s inak pruhovanou srstou. Mal na sebe halenu voľného strihu, ktoré sa tu nosili, a z opaska mu visela reťaz z kostí. Takže toto bol po celý čas ten pravý Kaden.

A potom som uvidela Rafeho. Bol odo mňa odvrátený, ruky mal spútané za chrbtom a stál pri ňom strážca. Rýchlo som uhla očami a pre zmenu uprela pohľad na Komizara.

„Dokonalé načasovanie, princezná,“ vyhlásil. „Aj tvoj farmársky pomocník práve dorazil.“ Ukázal mi rukou, aby som sa postavila k Rafemu.

Komizar mal stále Waltherov bandalír a teraz z neho visel aj bratov kord. Zašklábil sa, keď videl, ako si ho prezerám. Sústredila som sa očami na oceľ. Od tejto chvíle budem z vecí ukoristených môjmu bratovi čerpať silu, prestanú byť moju slabinou.

Komizar podišiel do stredu miestnosti a rozhodil rukami. „Toto je pre Vendu historický deň, bratia. Nie jeden, ale rovno dvaja väzni.“ Stále hovoril po morrighansky, asi kvôli nám. Nevedela som, či Rafe rozumie niečo po vendsky. Prekliala som sa za to, že mi nenapadlo spýtať sa, keď sme boli spolu v cele. Od takých drobností mohlo veľa závisieť. Komizar sústredil svoju pozornosť na mňa a Rafeho. „Dúfam, že si obaja vážite svoje šťastie, že ste sa stali našimi zajatcami. Uisťujem vás, že je to vzácné privilégium – aj keď nemusí trvať dlho.“ Jeho hlas znel hravo, jeho výraz bol takmer veselý. Prišiel ku mne, zdvihol mi prameň vlhkých vlasov z pleca a zase ho znechutene pustil. „Už viem, prečo si tu ty. Kráľovská dcéra s údajným darom, o ktorom je môj zabijak presvedčený, že by mohol byť pre Vendu užitočný.“ Pokrčil plecami. „To ukáže čas.“

Otočil sa k Rafemu. „Ale ty... povedz mi, prečo by som ťa rovno nemal rozpárať od hrdla po črevá a potrestať svojich vojakov za to, že ťa na mieste nezabili?“

„Pretože mám pre teba správu, ktorá môže Vende prospieť,“ odpovedal rýchlo a sebavedome Rafe.

Komizar sa zasmial a miestnosť akoby potemnela. „To som počul.“ Prešiel k stolu uprostred a vyhupol sa naň. Zostal sedieť na okraji a hompálal nohami. Vyzeral skôr ako pijan v krčme než ako vládca. „*Chievdar* Stavik mi povedal o tom, čo tvrdíš,“ nadhodil, „ale vojaci vraveli niečo iné. Vraj si iba zafúľaný farmársky pomocník. A princezná si zrejme myslela, že si sa tu objavil kvôli nej. Vraj ste sa veľmi dojímavovo objímali.“

„Bol som pre ňu známou tvárou v cudzej krajine,“ odpovedal Rafe. „Nemohol som tomu dievčaťu zabrániť, aby ku mne neprilnulo. Ale keď ide o ženy, nie som nejaký hlupák. Potešenie je jedna vec, povinnosti druhá. Netrmácal by som sa k nepriateľským dverám iba pre jeden letný románik.“

Komizarov pohľad zaletel ku mne. Zamračila som sa na Rafeho.

„Románik,“ opakoval Komizar a prikývol. „Takže ty si čeládnika z farmy iba predstieral?“

„Princ ma poslal zistiť, či to dievča naozaj ufrnklo pred sobášom, alebo to všetko bolo plánované sprisahanie, odplata za staré krivdy. Pre prípad, že by ste to nevedeli, Dalbreck má za sebou dlhú a trnistú históriu vzťahov so svojimi najbližšími susedmi. Mám vám porozprávať o všetkých záškodníckych akciách, ktoré proti nám Morrighan podnikol? No návrh toho sobáša bol zo strany nášho kráľa úprimným pokusom pochovať staré šarvátky.“

„A uzavrieť spojenectvo.“

„Áno.“

„Spojiť svoje sily proti nám.“

„A nie je to azda dôvod každej politickej dohody? Moc a nadobudnutie ďalšej moci?“ Rafeho tón bol chladný, panovačný, nezmieriteľný.

Komizara to zrejme zarazilo. Prižmúril oči a nadvihol jeden kútik úst do pobaveného úšklabku. „Pripadáš mi oveľa viac ako farmársky

pomocník než ako posol samotného princa.“ Otočil sa a pátral pohľadom po miestnosti. „Griz!“ zahulákal. „Kde je ten chlap?“

Jeden z miestodržiteľov ho informoval, že Griz je stále vo Svätyni, preto poslali strážcu, aby ho priviedol. Komizar vysvetlil, že Griz bol vlani v Dalbrecku na verejnej slávnosti, kde videl princa aj dvor a môže tak potvrdiť, či Rafe hovorí pravdu, alebo klame.

„Nechceš teraz upraviť svoju historiku? Keď povieš pravdu, môžem sa skôr navečerať, takže budem naklonený tomu darovať ti rýchlu a pomerne bezbolestnú smrť.“

„Nemám čo upravovať,“ odpovedal pevne Rafe.

Dýchaj, Lia, dýchaj. Pozrela som sa na Kadenu a snažila sa nedať najavo paniku. Dúfala som v jeho pomoc. Dlhuje mi to. Opätovoľ mi pohľad a nepostrehnuteľne zavrtil hlavou. *Nie.* Zabudla som. Venda je vždy na prvom mieste. V hrudi mi narastal strach. Rozhliadla som sa po všetkých tých zbraniach pripevnených k opaskom miestodržiteľov, strážcov, ďalších mne neznámych „bratov“ z Vendy. V miestnosti ich bolo okolo dvadsať. Aj keby som dokázala odzbrojiť jedného a zabiť druhého, akú šancu by sme proti nim s Rafem mali? Ešte k tomu s Rafeho rukami spútanými za chrbtom. Posunula som sa o pár centimetrov k nemu a všimla si, ako sa jedna jeho ruka napla v tichom signále. Zarazila som sa. V miestnosti vládlo ticho, sekundy mučivo plynuli a Komizar akoby si každú z nich vychutnával. Potom sme začuli kroky, ťažký dupot obra, ktorý sa blížil halou.

Dvere sa otvorili a vstúpil Griz.

„*Bedage akki!*“ oslovil ho Komizar a objal Griza okolo pliec. Potom s ním prešiel tak, že stáli oproti Rafemu a Komizar Grizovi povendsky vysvetlil, čo o sebe Rafe tvrdí. „Bol si v Dalbrecku na slávnosti a videl si princa a jeho dvor. Spoznávaš toho muža?“

Griz prižmúril oči a študoval Rafeho. Prestúpil z nohy na nohu, tváril sa pochybovačne a rozpačito z toľkej pozornosti, ktorá sa naňho upierala. „Ťažko povedať, tam na námestí bola veľká tlačienica. Stál som dosť vzadu, ale...“ Poškrabal sa na hlave a prizrel sa lepšie. Videla som, ako sa mu v očiach mihlo poznanie a žalúdok mi vyletel do hrdla.

„No?“ vyzval ho Komizar.

Griz po mne strelil postranným pohľadom. Zízala som naňho bez pohnutia, bez dychu. Zase sa pozrel na Rafeho a zamyslene prikývol. „Áno, na tohto si pamätám. Stál hneď pri princovi, všetci mali tie smiešne nazberané plástiky. Zdalo sa, že sú spolu veľmi zadobre, párkrát sa s princom na niečom smiali.“ Spokojne prikývol, akoby nad tým, že si dokázal spomenúť, a potom stiahol husté obočie a zachmúril sa. „Ešte niečo?“

„To je všetko,“ odpovedal Komizar.

Griz mi venoval rýchly pohľad, kým sa obrátil a odišiel.

Snažila som sa nevyпустить zadržovaný dych z pľúc príliš prudko. Že by Griz kvôli mne práve zaklamal? Alebo kvôli Rafemu? *Všade sú špebovia, Lia. Všade idú peniaze z ruky do ruky ako odplata za pár pozorných očí.* Ale Griz nie. To bolo vylúčené. Bol taký skrz-naskrz *vendský*. A predsa – spomenula som si, ako pred ostatnými tajil, že vie plynule po morrighansky.

„Takže, princov dôverník v nazberanom plástiku,“ ozval sa Komizar, „akú dôležitú správu mi tvoj pán posielal?“

„Ako som už povedal predtým, tá je určená iba pre tvoje uši.“

Komizarove oči sa obrátili k plameňom. „Neurážaj mojich bratov.“ Miestodržiteľia začali výhražne mrmlať.

Rafe ustúpil. „Kráľ Dalbrecku zomiera. Je to otázka týždňov, možno dní. Kým sa tak stane, princ má zviazané ruky, nemôže urobiť nič. Potom však prejde všetka moc naňho. Keď sa tak stane, veci sa zmenia. Princ na to chce byť pripravený. On a jeho otec sa v otázke spojenectva zásadne nezhodujú.“

„V čom konkrétne?“

„Princ hľadá do budúcnosti. Domnieva sa, že aliancie na základe sobášov sú primitívny pozostatok z minulosti. A spojenectvo s Vendou by podľa jeho názoru bolo pre Dalbreck oveľa výhodnejšie ako s Morrighanom.“

„A čo by prinieslo Vende?“

„V Morrighane je prístav, o ktorý stojíme, a niekoľko kilometrov pohorí. Zvyšok je váš.“

„Tvoj princ má veľké sny.“

„A stojí azda za to mať iné?“

„Ako máme vedieť, že toto nie je zase nejaký dalbrecký trik?“

„Keď princov otec zomrie, princ s tebou na dôkaz dobrej vôle príde vyjednávať osobne. Samozrejme, to už bude kráľom on.“

„Sem?“ prerušil ich nedôverčivo Kaden.

Rafe sa naňho pozrel a snažil sa tváriť pokojne, ale v zlomku sekundy som zazrela napätie v jeho tvári. Keby nemal spútané ruky, neviem, či by sa v tej chvíli dokázal ovládnuť. Ako som si predtým mohla nahovárať, že tí dvaja sú priatelia? „Bude vybrané miesto na neutrálnom území Cam Lanteux,“ odpovedal Rafe a obrátil sa späť na Komizara. „Pošle ti posla s presnými podrobnosťami. Ale chce, aby si bol pripravený. Spojenectvo sa musí uzavrieť rýchlo, aby sme stihli udrieť, kým Morrighan niečo z toho zavetrí.“

Komizar si prezeral Rafeho a ticho sa predlžovalo. Napokon zavrtel hlavou. „Nemám dôvod ti veriť ani myslieť si, že princ je iný ako jeho zradný otec alebo ich zradcovskí otcovia po generácie pred ním. Všetci v Dalbrecku sú nepriateľské svine.“ Zoskočil zo stola a so zamyslene sklonenou hlavou sa vydal okolo miestnosti. „Ale... je to zaujímavá hra, ktorú tvoj princ hrá... alebo ktorú hráš ty.“ Prešiel pohľadom po tvárach miestodržiteľov, Kadenovi aj ďalších prítomných, akoby stál o ich názor, no nezaznelo ani slovo, iba niekoľkí nenápadne pokyvkali hlavou. Komizar sa opäť obrátil k Rafemu. „No niekoľko týždňov mu, samozrejme, na jeho hry poskytnúť môžeme. Dokonca to môže byť zábavné. Ak princov otec nezomrie a posol princa nedorazí, kým uplynie mesiac, potom začneme princovi posilať jeho nadmieru pochabého emisára – po kúskoch. Zatiaľ vyšlem do Dalbrecku svojich vlastných poslov, aby sa presvedčili o kráľovom chatrnom zdravotnom stave.“

„Nič iné som ani neočakával,“ odpovedal Rafe.

Komizar pristúpil bližšie, až sa hrudou takmer dotýkal Rafeho, s rukou na rukováti Waltherovho kordu. „Čo tým chceš získať ty, poslíček?“

„Čo iné ako moc?“ odpovedal Rafe. „Princ sa zaviazal sľubom aj voči mne.“

Komizar sa usmial a ja som v jeho pohľade zazrela náznak obdivu.

Počúvala som, ako zo seba Rafe sype jednu lož za druhou s takou obratnosťou a nenútenosťou, že som im skoro uverila sama, a žasla

som nad tým, ako ľahko ich zaplieta, ale potom som si spomenula, ako klamal v Terravine mne. Toto preňho nie je nič nové.

Komizar oznámil prítomným, že rokovanie sa skončilo a majú sa vrátiť do Svätyne. On za nimi o chvíľu príde. Prehodil slovko tu s tým, tu s tamtým miestodržiteľom alebo vojacom, všetko bez asistencie vlády alebo kancelárov, všetko tak nenútene, akoby predchádzajúci rozhovor ani neprebehol. *Začneme princovi posielat' jeho emisára po kúskoch.* Strážnici Rafeho odviekli a guvernéri sa ponáhľali za ním. Kaden sa načiahol za mojou rukou.

Komizar ho zastavil. „Ja princeznú odvediem. O chvíľu prídeme. Potrebujem s ňou zostať ešte pár minút. Pozhovárať sa.“

„Môžem počkať,“ ponúkol sa Kaden.

„Osamote.“ Pevné, konečné zamietnutie.

Krv mi stuhla v žilách. Sama s Komizarom.

Kaden prešiel pohľadom z neho na mňa. Stále sa nehýbal, ale vedela som, že aj tak odíde. Bude lepšie, keď to bude podľa môjho načasovania. Podľa mojich podmienok. *Teraz.* Žalúdok sa mi stiahol od hrôzy. *Teraz.*

„V poriadku, Kaden.“ Donútila som sa to vysloviť jasne a pevne. Komizara som ignorovala, akoby tam vôbec nebol. „Môžeš ísť.“

Dokonale zarazený klin.

Keď Kaden odíde teraz, bude to na môj rozkaz, nie na Komizarov. Ticho sa predlžovalo, ťažké a nečakané. Kaden sa na mňa zahľadel. Vedel, čo robím. Hranica lojality bola posunutá. Pokrútil hlavou a odišiel, nešťastie už bolo na svete, ťažké dvere za ním zapadli. Moje víťazstvo nevydržalo dlho. Teraz som zostala v miestnosti sama s Komizarom.

„Takže... predsa len máš jazyk.“

Pozerala som sa vytrvalo na podlahu. „Pre tých, ktorí si zaslúžia moje slová.“

Schmatol ma bližšie k sebe. „Na niekoho v takom chúlостivom postavení nevolíš svoje slová múdro.“

„To mi už vraveli veľakrát.“

Jedno obočie sa mu nadvihlo, keď si ma prezeral. „Zvláštne, že si vôbec nereagovala, keď princov posol odhalil zradu Dalbrecku proti

Morrighanu. Že by si sa nestarala, čo sa stane s tvojím kráľovstvom? Alebo si zistila, že posol klame?“

„Naopak, Komizar, verila som mu každé slovo. Ibaže ma to vôbec neprekvapilo. Ak ti to uniklo, môj otec vypísal odmenu na moju hlavu, pretože som ušla pred sobášom, ktorý mal spečatiť spojenectvo. Zradil ma vlastný otec, tak prečo by som mala žasnúť nad zradou kráľovstva? Už mám všetkých tých zrád, všetkých tých mužov po krk.“

Pritiahol si ma bližšie. Jeho hruď ešte stále zdobila pýcha morrighanského remeselného umenia – Gretin dar Waltherovi v ich svadobný deň. Komizarove chladné čierne oči lemovali husté kefký mihalnic. Vyletel z nich arogantný záblesk. Kiež by som mu ich mohla vyškriabať, ale nemala som nechty. Kiež by som doňho mohla zabodnúť svoju dýku, ale tú mi tiež vzali. Pozrela som na kord na jeho boku, zdobený červeným jaspisom Morrighanu. Mala som ho takmer na dosah.

„Máš všetkého až tak po krk, aby si sa správala pochabo?“ opýtal sa. „Je ťažšie zabiť človeka ako koňa, princezná.“ Jeho zovretie na mojej paži zosilnelo. „Vieš, čo sa stane, keď zabiješ Komizara?“

„Vypuknú oslavy?“

Tvár mu ožiariť slabý úšklábok. „Jeho postavenie pripadne tebe.“ Pustil moju ruku a vybral sa okolo stola, jeho ruka spočinula blízko hlbokkej ryhy. „Tu som zabil posledného Komizara. Mal som osemnásť, stalo sa to pred jedenástimi rokmi. Kaden bol vtedy ešte chlapec. Siahal mi leďva po pupok, na svoj vek bol malý. Hladoval, ale podarilo sa mu dostať sa ku mne a ja som sa oňho postaral. Komizar si musí vychovať svojich gardistov Rahtanu a on bol so mnou od začiatku. Veľa sme toho spolu preskákali. Jeho vernosť ku mne vyviera z hĺbky.“ Pošúchal palcom ryhu, akoby spomínal na okamih, keď vznikla.

Potom sa jeho prenikavý pohľad vrátil ku mne. „Nesnaž sa vraziť medzi nás klin. Doposiaľ som Kadenovi toto rozptýlenie povolil. Aj moja vernosť k nemu má hlboké korene a ty by si mohla byť zaujímavým rozptýlením pre nás všetkých. No nič si nenahováraj, ty ani ten tvoj takzvaný dar pre mňa nič neznamená. Princov posol má lepšie šance prežiť tu mesiac ako ty. Takže nezačínaj hry, v ktorých môžeš iba prehrať.“

Jeho podráždenie ma potešilo. Takže môj dobre mierený šíp trafil do cieľa. *Vďaka tebe ma bry bavia čím ďalej, tým viac*, chcelo sa mi povedať. Akoby mi čítal myšlienky.

Oči mu vzplanuli jasnejšie, rozžeravené vyhrážkou. „Ešte raz, pre prípad, že by to tvoje urodzené uši nezachytili na prvýkrát: opakujem, že tvoje postavenie je chúlостivé.“

Opätovala som mu rovnaký pohľad. Vedela som, že čoskoro už uvidím mäsiarov z Vendy s kordmi morrighanských bojovníkov pri boku, že po zvyšok života budem počuť smrteľné výkriky svojho brata a jeho kamarátov, ktoré sa na tom útese ošľahanom vetrom niesli ku mne, a to všetko kvôli tomuto mužovi a jeho neucte k hraniciam a prastarým tradíciám.

„Na mojom postavení v skutočnosti nie je nič chúlостivé,“ uistila som ho. „V svojej vlasti som hľadaná osoba odsúdená za zradu, a ty si ma pripravil o moju slobodu, moje sny a môjho brata o život. Stratila som všetko, na čom mi záležalo, a ty nosíš bandalír môjho mŕtveho brata ako dôkaz. Čo mi ešte môžeš vziať?“

Načiahol sa a chytil ma pod krk, jeho palec sa pomaly kĺzal k priehlbínke na mojom hrdle. Stisol pevnejšie a ja som pod jeho dotykom zacítila zatrepotanie pulzu.

„Ver mi, princezná,“ zašepkal. „Vždy je ešte niečo, o čo môžeš prísť.“

Plačem pre vás, moji bratia a sestry,
 pláčem pre vás všetkých,
pretože aj keď moje dni tu sú zrátané,
roky vášho trápenia sa práve začínajú.

Pieseň Vendy

ÔSMA KAPITOLA

RAFE

Sedel som za stolom rovno oproti Kadenovi. Zízal som naňho. Krájal ho očami.

Keď ma sem priviedli, nebol som si istý. Možno ma chcú nakrmiť. Alebo ich mám pozorovať, ako jedia. Ruky som mal stále spútané za chrbtom. Kaden si odpíjal z piva, pravidelne ku mne dvíhal zrak a tušil som, že to v ňom vrí rovnako ako vo mne. Videl, ako ma Lia bozkávala. To ho spaľovalo ako nemoc.

Občas sa pri mne objavil niekto z miestodržiteľov, štuchol ma do pleca, vyzval ma, aby som pil, a potom sa na svojom úbohom vtipe sami smiali. Postavili pred mňa na stôl plný krígel. Jediný spôsob, ako by som sa mohol napiť, by bolo sŕkať z neho penu ako prasa z koryta. Na to si budú musieť dlho počkať – až taký smädný som nebol. „Kde je?“ spýtal som sa opäť.

Myslel som, že mi Kaden odpovie ďalším mlčaním, ale zavrčal. „Čo ti na tom záleží? Ja som si myslel, že to pre teba bol iba letný románik.“

„Nie som bez srdca. Nechcem, aby sa jej niečo stalo.“

„Ani ja.“ Odvrátil sa a dal sa do reči s miestodržiteľom, ktorý stál napravo od neho.

Iba letný románik. Pozeral som sa, ako z pohára steká pena, a myslel na Liin zachmúrený výraz, keď som to vyslovil, na to, ako ohrnula pery od znechutenia. Určite to iba hrala. To jej zamračenie malo iba

potvrdiť naše lži. Musela vedieť, prečo to vravím. No ak to hrala, tak hrala až veľmi dobre.

A trápilo ma ešte niečo, niečo, čo som videl v jej očiach, pohyboch, sklone jej brady, čo som počul v tvrdosti jej hlasu, keď sme boli v cele. Túto Liu som nepoznal, takú, čo hovorila o dýkach a smrti. Čo jej to hovädlo urobilo?!

Kaden sa stále mračil, keď sa ku mne zase obrátil. Ten červ v ňom hloidal ďalej. „Vždy sa tak dôverne zaujímaš o princove záležitosti?“

„Iba keď to poslúži mojim zámerom. Vždy tancuješ s dievčinkami, ktoré máš zabiť?“

Čelusť mu kľčovito znehybnela. „Nikdy som ťa nemal rád.“

„Ty ma rozplačeš.“

Do stola narazil miestodržiteľ, zatackal sa, vystrel sa. Uvedomil si, že narazil do Kadena a zachechtal sa. „Komizar sa zdržal s našou kráľovskou návštevou? Alebo *v nej*? S modrou krvou to aj preňho bude prvý raz, čo?“ Zažmurkal a odtackal sa.

Naklonil som sa k nemu. „Ty si ju s ním nechal *samu*?“

„Drž hubu, emisár. Vieš o tom prd.“

Posadil som sa. Zovrel som päste v putách, ktoré sa mi zadierali do zápästí. Cítil som, ako mi horia sluchy. Premietal som nad tými týždňami v Cam Lanteux a čo asi Lia musela vytrpieť.

„Viem toho dost,“ uistil som ho.

Viem, že keď sa zbavím tých okov, zabijem ťa.

DEVIATA KAPITOLA

Calantha ma odviedla späť do Svätyne. Keď som sa potkýnala o svoje vrecovité šaty, tu a tam sa ozývali výbuchy smiechu. Komizar mi vzal povraz so slovami, že je to luxus, ktorý si nezaslúžim. Áno, vždy bolo ešte niečo, čo mi môže vziať, a nepochybovala som o tom, že nájde veci, o ktorých ani sama neviem, že mi na nich záleží, a kúsok po kúsku ma o ne pripraví. Musela som hrať rolu, ktorú mi určil, úlohu úbohej princeznej, ktorá dostala, čo jej patrí.

Videla som, že dosiahol svoj cieľ, keď som uvidela tie prizerajúce sa tváre okolo seba. Dosiahol, aby som im pripadala celkom obyčajná. Kaden sa predral cez kruh miestodržiteľov ku mne. Naše pohľady sa stretli a niečo v hrudi sa mi prudko stiahlo. Ako to mohol urobiť? Vedel, že ma tu budú s pohrdaním predvádzať ako úbožiačku, ktorej sa môžu vysmievať – a napriek tomu ma sem priviedol? Predčí vernosť nejakému kráľovstvu cit k človeku, ktorému ste vyznali lásku? Potiahla som si vrecovité šaty, ktoré mi padali z pliec. Kaden ma odtiahol od Calanthy a od nenásytných pohľadov miestodržiteľov do tieňa za stĺpom. Pritisla som sa ku kameňu, vďačná za to, že ma chvíľu má čo podopierať. Kaden mi hľadel do očí. Pootvoril pery, akoby pátral po niečom, čo sa dá povedať. V tvári sa mu zračili obavy. Videla som, že toto nechcel, a predsa sme tu boli – kvôli nemu. Nemienila som mu to uľahčovať. Nie.

„Takže toto je ten život, ktorý si mi sľuboval? Naozaj neodolateľné, Kaden.“

Vrásky okolo očí sa mu prehĺbili, jeho stále nápadné napätie sa ešte zvýraznilo. „Zajtra to bude lepšie,“ zašepkal, „sľubujem.“

Okolo nás sa náhlili služobníci s taniermi naloženými tmavým horúcim mäsom. Počula som, ako si prítomní šomrú o svojom hlade, počula som ťažké škripotanie radov stoličiek, vŕzgajúcich po kamennej dlážke, keď sa všetci usádzali k stolu uprostred miestnosti. S Kadenom sme zostali za stĺpom. V jeho očiach som videla jeden druh smútku, ďalší som cítila vo svojom srdci. Za toto zaplatí ako všetci ostatní. Iba to ešte nevie.

„Je tu jedlo,“ zamrmal konečne.

„Dopraj mi chvíľku, Kaden. Osamote. Ja potrebujem...“

Pokrútil hlavou. „Nie, Lia, nemôžem.“

„Prosím.“ Zlomil sa mi hlas. Zahryzla som si do pery a snažila sa predstierať zdanlivý pokoj. „Iba aby som si upravila tieto šaty. Dožič mi trochu dôstojnosti.“ Potiahla som si vrecovinu cez plece.

Pozrel sa nenápadne na moju ruku, ktorá pridŕžovala vrecovinu na prsiach. „Nesprav nejakú hlúposť, Lia,“ varoval ma. „Keď budeš hotová, príď k stolu.“

Prikývla som a on zdráhavo odišiel.

Sklonila som sa a odtrhla si lem. Potom som roztrhla „sukňu“ až po kolená a zviazala konce látky do uzla. To isté som urobila pri krku, zauzlika som tam menšie cípy tak, aby moje plecia zostali zakryté. Dúfam, že Komizar nebude považovať za luxus aj uzly.

Dôstojnosť. Koža ma pod drsnou látkou svrbela. Prsty ma pálili od chladu. Hlava sa mi krútila od hladu. Na dôstojnosť som zvysoka kašľala. O tú ma pripravili už dávno. Ale potrebovala som chvíľu pokoja, keď ma nebude nič obmedzovať. V tom som neklamala. Dalo sa niečo také dosiahnuť tu?

Dar je citlivý spôsob poznania. Počúva bez uší, vidí bez očí, uvedomuje si bez rozmyšľania. Vďaka nemu poslední z Predkov prežili. Znamená to naučiť sa znehybnieť a vedieť.

Diharine slová prúdili mojím telom. Musela som nejako nájsť miesto, kde by sa dal taký pokoj dosiahnuť. Naklonila som sa oproti stĺpu, čakala na ticho, ktoré som našla na lúke. Zatvorila som oči. Ibaže tu ku mne mier nemohol prísť. Načo je dar, keď si ho nemôžete

privolať vôľou? Nepotrebovala som tiché vedenie. Potrebovala som niečo ostré, smrtiace.

Moje zúrivé, horúce myšlienky sa preplietli, lavína spomienok a čerstvých vnemov sa snažila odhaliť, na koho zvaliť vinu, rozlievala sa ku všetkým, ktorí sa nejako prehrešili. Predstavovala som si dúšok jedu pre každého, kto ma sem dostal – kancelára, učencov aj pre matku, ktorá úmyselne môj dar potláčala. Kvôli nim som roky trpela pocitom nedostatočnosti.

Rozochvene som otvorila oči a civela na špinavú kamennú stenu pred sebou. Nedokázala som sa ani pohnúť. Bola som tisíce kilometrov ďaleko od toho, kým som bola a kým som chcela byť. Pritískala som chrbát k stĺpu, myslela som si, že to je možno jediné, čo ma drží na nohách – a potom som niečo ucítila. Hukot. Pulzovanie v kameni, jemné a vzdialené. Dospelo k mojej chrbtici, zahrialo ju, brnkajúce, opakované. Ako pieseň. Pritisla som dlane ku kameňu a pokúsila sa prijať to slabé pulzovanie. Cez hrud' sa mi rozlievalo teplo dolu po rukách, po nohách. Pieseň sa pomaly vzdalovala, ale teplo zostávalo.

Vystúpila som spoza stĺpa. Iba vzdialene som si uvedomovala hlavy, ktoré sa ku mne obracali, šepot, niečí výkrik, bola som ako hypnotizovaná zahmlenou postavou na druhej strane siene, ukrytou v tieňoch, čakajúcou. *Čakajúcou na mňa.* Zažmurkala som, snažila sa rozpoznať tvár, ale nič sa nezhmotnilo.

Moju pozornosť narušilo prudké trhnutie, a keď som sa obzrela, postava na druhej strane siene bola preč. Zažmurkala som. Ulrix ma posotil k stolu. „Komizar povedal sadnúť!“

Miestodržiteľia aj sluhovia ma pozorovali. Niektorí sa mračili, niektorí si navzájom niečo šepkali. Videla som, ako sa niekoľkí načiahli za amuletmi, ktoré im viseli na krku. Moje oči prešli po celej dĺžke stola a zastavili sa na Komizarovi. Neprekvapilo ma, že mal v tvári vpísané vážne varovanie. *Nezabrávaj sa so mnou.* Upútala som ich pozornosť iba nezaostreným pohľadom? Alebo tým, ako som klipkala očami, aby som rozpoznala postavu v tieňoch? Nech už to bolo čokoľvek, zrejme stačilo málo. Komizar si možno dar vôbec nevážil, ale aspoň pár z nich po ňom prahlo, hľadali aspoň nejaký náznak toho, ako sa prejavuje.

Ich dychtivosť mi dodala odvalu. Pomaly som kráčala dopredu, niesla som sa tak, akoby roztrhaná vrecovina bola kráľovským rúchom. Zdvihla som hlavu a predstavila si vedľa seba Reenu a Natiyu. Moje oči kĺzali z jednej strany stola na druhú. Snažila som sa pozerat' do očí čo najväčšieho počtu prítomných. Pátrala som v nich. Priťahovala som ich na svoju stranu. Drak nie je jediný, kto dokáže kradnúť. Na okamih som si získala publikum, ktoré si tak cenil, ale prešla som okolo neho k svojmu miestu a cítila, ako sa mi do žíl vracia chlad. Bol to zlodej tepla takisto ako zlodej snov a ľadovo ma bodal do krku. Akoby vopred poznal každý pohyb, ktorý urobím, a už vypočítaval protipohyby. Sila jeho prítomnosti bola pevná a prastará, bolo v tom niečo pokrivené a odhodlané, staršie ako steny Svätyne okolo nás. Nestal sa Komizarom len tak pre nič, za nič.

Posadila som sa na voľnú stoličku pri Kadenovi a hneď som pochopila, že to bolo najhoršie miesto, kam som si mohla sadnúť. Priamo oproti mne sedel Rafe. Jeho oči sa do mňa zabodli, prenikavé a modrasté, jasné v šere, plné obáv a hnevu, pátrali vo mne, namiesto toho, aby sa ľahostajne odvrátili. Šibla som po ňom úpenlivým pohľadom, v nádeji, že pochopí, a odvrátila som sa. Modlíla som sa k všetkým bohom, aby si to Komizar nevšimol.

Pri Rafem sedela Calantha, jej korálikové oko civelo na mňa, to druhé, mliečne modré, pátralo po stole. Zdvihla tanier s kosťami, lebkami a zubami, čo ležal pred ňou, a zaspievala niečo po vendsky. Niektoré z tých slov som nikdy nepočula.

„*E cristav unter quiannad.*“

Šum. Ticho. „*Meunter ijotande.*“

Zdvihla kosti vysoko nad hlavu. „*Yaveen hal an žiadre.*“

Vrátila tanier na stôl a potichu dodala: „*Paviamma.*“

A na to prekvapivo všetci stolovníci odpovedali spoločným vážnym *paviamma*, ktoré sa ako ozvena vracalo k nej.

Meunter. Nikdy. *Ziadre.* Žiť. Nebola som si istá, čo sa práve stalo, ale tón zväžnel. Nejaká modlitba, akoby bezmyšlienkovito zarecitaná. Je to začiatok nejakého temného barbarského obradu? Zavaliť ma všetky tie desivé historiky, ktoré som počúvala o barbaroch ako dieťa. Čo budú robiť ďalej?

Naklonila som sa ku Kadenovi a zašepkala: „Čo je to?“ Calantha poslala tanier okolo stola a každý z Vendňanov sa načiahol za kosťou alebo lebkou.

„Len vyjadrenie rešpektu pred obeťami,“ zašepkal Kaden. „Kosti sú pripomienkou toho, že každé jedlo je dar, ktorý nejakého tvora stál život. Nemal by sa prijímať bez vďačnosti.“

Modlitba? Dívala som sa, ako tanier putuje okolo stola, ako desiví bojovníci siahajú do kôpky a pripájajú vybielené zostatky ku kostiam na svojich opaskoch. *Každé jedlo je dar.* Zavrtela som hlavou, ako som sa snažila rozohnať svoje pochybnosti, potlačiť to vysvetlenie, ktoré nesedelo do priestoru, ktorý som si pre to vytvorila. Vybavila som si vycivené tváre, ktoré ma sledovali pri vstupe do mesta a strach, ktorý som cítila pri zvuku kostí štrkajúcich na ich opaskoch. Môj prvý dojem vo mne prebudil myšlienky na krvilačných barbarov, ktorí tak dávajú najavo svoju divokosť.

Neuvedomila som si, že sa mračím, kým som si nevšimla, že ma Komizar pozoruje s potuteľným úšklabkom. Odhalila som svoju nevedomosť, aspoň pred ním, ale zároveň som ho pristihla, ako nenápadne pozoruje Kadenu. Pomalé, nenútené skúmanie. Stále v ňom hľadalo, že Kaden poslúchol môj rozkaz, nie jeho.

Keď sa tanier s kosťami, ktorý si dookola podávali, dostal až ku mne, načiahla som sa a vzala z neho kosť. Bol to úlomok čeľuste, na ktorej ešte zostal prichytený zub, ovarený dohľadka, takže na nej nezostal ani kúsok mäsa. Cítila som, ako ma Rafe pozoruje, ale dávala som si záležať, aby som sa nepozrela smerom k nemu. Postavila som sa, vytiahla si niť z rozstrapkaného lemu a uviazala si ňou čeľusť so zubom okolo krku.

„Vieš aj odriekať slová, princezná Arabella,“ zavolať Komizar, „alebo sa vieš iba predvádzať?“ Bola to výzva, aby som sa im prihovorela ich jazykom? Nevedomky poukázal na moju silnú stránku. Možno som nevedela, čo každé slovo znamená, ale zopakovať som ich dokázala presne. Čo by dokázal iba málokto. „*Meunter ijotande. Enade nay, sber Komizar, te mias wei etor azen urato chokabre.*“

Prehovorela som plynulo a bola som si istá, že úplne bez prízvu-ku. Miestnosť stíchla.